

**Helyi
Esélyegyenlőségi
Program**

Szigetszentmárton Község Önkormányzata

2023.

Tartalom

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP).....	3
Bevezetés	3
A település bemutatása	3
Értékeink, küldetésünk	6
Célok.....	7
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE)	8
1. Jogszabályi háttér bemutatása	8
2. Stratégiai környezet bemutatása.....	9
3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége	17
4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység.....	30
5. A nők helyzete, esélyegyenlősége.....	39
6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége.....	41
7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége	46
8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása	49
9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága.....	50
10. A HEP IT részletei	51
1. A helyzetelemzés megállapításainak összegzése	51
2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)	53
3. Megvalósítás	62
4. A megvalósítás folyamata.....	62
Monitoring és visszacsatolás	63
Nyilvánosság	64
Kötelezettségek és felelősség.....	64
Érvényesülés, módosítás	65
Elfogadás módja és dátuma	66

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)

Bevezetés

Összhangban az Egyenlő Bánásmódról és az Esélyegyenlőség Előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény, a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet és a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelet rendelkezéseivel, Szigetszentmárton Község Önkormányzata Esélyegyenlőségi Programban rögzíti az esélyegyenlőség érdekében szükséges feladatokat.

Az önkormányzat vállalja, hogy az elkészült és elfogadott Esélyegyenlőségi Programmal összehangolja a település más dokumentumait, valamint az önkormányzat fenntartásában lévő intézmények működtetését. Vállalja továbbá, hogy az Esélyegyenlőségi Program elkészítése során bevonja partneri kapcsolatrendszerét, különös tekintettel a köznevelés állami és nem állami intézményfenntartóira.

Jelen helyzetelemzés az Esélyegyenlőségi Program megalapozását szolgálja.

A település bemutatása

SZIGETSZENTMÁRTON a Csepel-sziget középső részén, a ráckevei-soroksári Dunaág partján elhelyezkedő település, természeti szépségekben bővelkedő, horgászatra, kirándulásra, pihenésre kiválóan alkalmas terület, a Csepel-sziget legszebb településének tartott, Duna-parti község. A község lélekszáma jelenleg 2538 fő, mely a nyári hónapokban - üdülőközség lévén - 6-7000 főre duzzad.

Belterülete: 188 ha, külterülete 885 ha.

Szigetszentmárton az ősi települések közé tartozik. Azt, hogy már több ezer éve is éltek itt emberek, azt a község négyezer éves, világhírű régészeti "öskocsi" lelete is bizonyítja, melyet jelenleg a Nemzeti Múzeumban őriznek.

A település elnevezésében a Szent Márton név a templom védőszentjére utal.

Szigetszentmárton neve írásban először 1285-ben fordult elő, amikor is IV.(Kun) László király egyik oklevelét innen keltezte. Lázár deák 1528-ban készített térképe is jelöli Szent Márton falut. A község a középkorban mezővárosi rangot is viselt. Buda elfoglalását követően a török összeírások szerint népes település, ahol 43 adófizető családnév szerepel a listán 26 házzal. A Buda visszafoglalására indított felszabadító háború során a falu megfogyatkozott lakossága szétszéledt. A harcok elmúlásával csak néhány család tért vissza, ezért Savoyai Jenő földesúr sváb telepeseket telepített a falu területére, később Mária Terézia bajor telepeseket telepített le. Az 1838-as dunai nagy árvíz, az 1886. évi tűzvész, mely a falu kétharmadát elpusztította, megváltoztatta települési jellegét, rendezettebbé váltak az utcák és a beltelkek. 1855-ben alapították az állami iskolát (az egyházé 1742 óta működött), 1888-ban óvodát szerveztek. A településen 1898-tól Önkéntes Tűzoltó Egyesület, 1909-től Gazdakör, 1936-tól Polgári Lövészegyesület működött, majd 1939-ben megalakult a Magyarországi Németek Szövetsége helyi szervezete, 1952-ben pedig a fűvőszeneke is. A falu német ajkú lakossága szorgalmas munkával igyekezett vagyoni gyarapodását elősegíteni. Az 1941-ben tartott népszámláláskor Szigetszentmártonban 1069 éltek. Anyanyelve szerint 226 fő

magyarnak, 843 pedig németnek tartotta magát. A második világháborút követő kitelepítést e népszámlálás alapján hajtották végre. A vagonokban elhurcoltak helyére az alföldi és a szlovákiai területekről érkeztek magyarok.

A 2011. évi népszámlálás alkalmával 353 fő vallotta magát német nemzetiséghez, 25 fő pedig bolgár, horvát, lengyel, román vagy szerb nemzetiséghez tartozónak.

A településen ipar szinte egyáltalán nincs, a munkaképes lakosok nagy része Budapestre és a település környékére jár dolgozni, részben pedig mezőgazdaságból él.

Budapest és agglomerációjának fejlődése meghatározó a település számára. Az agglomeráció fejlődésének hulláma, áterjedése a kilencvenes évek végétől érezhető a településen, növekedett az ingatlanok és a telkek iránti kereslet, jelentősen nőtt a lakosság szám.

Állandó népesség

Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	nők	férfiak	összesen	nők	férfiak
	1251	1159	2410	51,91%	48,09%
0-2 évesek			57	2,37%	
0-14 éves	178	181	359	7,39%	7,51%
15-17 éves	43	32	75	1,78%	1,33%
18-59 éves	652	665	1317	27,05%	27,59%
60-64 éves	72	73	145	2,99%	3,03%
65 év feletti	306	208	514	12,70%	8,63%

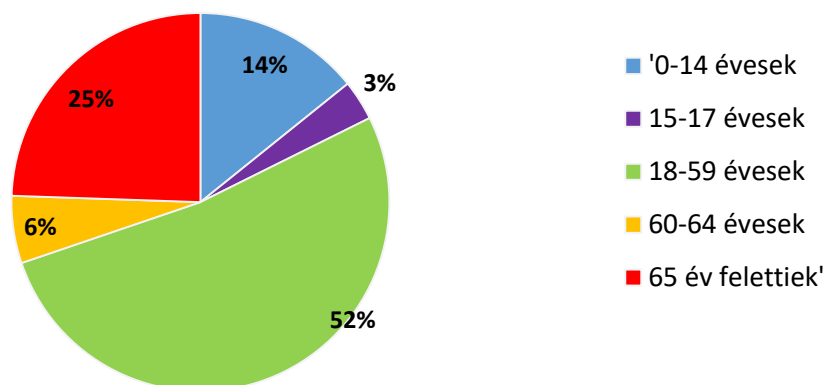
Forrás: „Állandó népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint” (KSH)

Lakónépesség száma		
Év	Fő (TS 001)	Változás
2016	2 164	bázis év
2017	2 247	103,84%
2018	2 284	101,65%
2019	2 340	102,45%
2020	2 461	105,17%
2021	n.a.	-

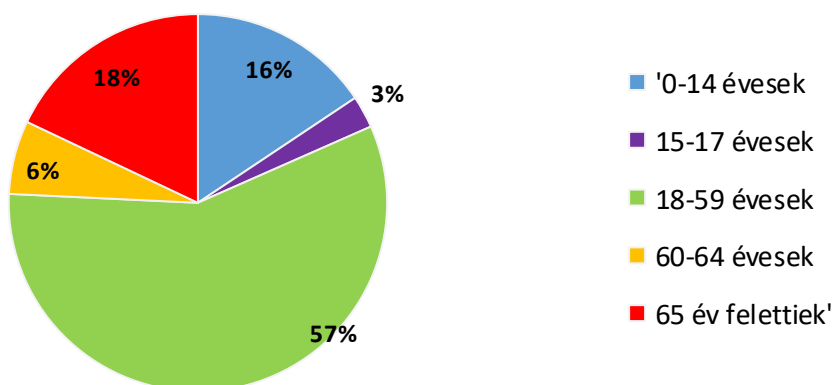
Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Állandó népesség - nők életkori megoszlása

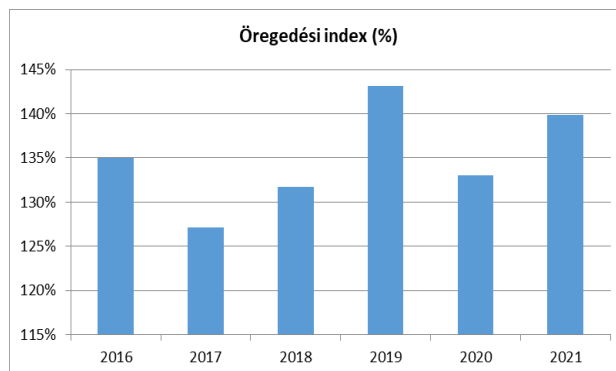

Állandó népesség - férfiak életkori megoszlása

Öregedési index

	65 év feletti állandó lakosok száma (fő)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő)	Öregedési index (%)
2016	451	334	135,03%
2017	468	368	127,17%
2018	482	366	131,69%
2019	514	359	143,18%
2020	504	379	132,98%
2021	519	371	139,89%

Belföldi vándorlások		Természetes szaporodás	
Év	Állandó oda-, és elvándorlások különbségének 1000 állandó lakosra vetített száma (fő) (TS 031)	Év	Az élve születések és halálozások különbözetének 1000 lakosra vetített száma (fő) (TS 032)
2016	23,73	2016	-10,23
2017	43,07	2017	-6,35
2018	22,95	2018	-7,06
2019	20,33	2019	-6,06
2020	57,07	2020	-6,67
2021	n.a.	2021	n.a.

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Forrás: TeIR,
KSH-TSTAR

Szigetszentmárton népességében lassú növekedés tapasztalható. A lakosságszám alakulását a beköltözők és kiköltözők, valamint a halálozás és születések számának változása befolyásolja. Az önkormányzat igyekszik vonzóvá tenni a települést, elősegíteni a fiatalok helyben tartását, illetve letelepedését. Az adatokból jól látható, hogy településünk korösszetétele igen kedvezőtlen tendenciát mutat, előregedő, hiszen a 15-17 évesek aránya meglehetősen alacsony, míg a 60 év felettiek aránya igen magas. A 2016. évben bevezetett otthonteremtési támogatás célja, hogy segítse a fiatalok lakásszerzését, lakásproblémáik megoldását. Ennek eredményeként a beköltözők száma, s ezen belül is a többgyermekes családok száma növekedett településünkön.

A természetes szaporodás negatív előjelű, ami azt jelenti, hogy az élve születések száma kevesebb, mint az elhalálozások száma. Ez is igazolja a falu előregedő jellegét. A gyermekek és fiatalok mellett egyre több esetben kell figyelni a gyakran egyedül élő, magukra maradt idős emberekre.

Értékeink, küldetésünk

A helyi önkormányzat képviselő-testülete ma a polgármesterrel együtt 7 fő, továbbá német nemzetiségi önkormányzat is működik a faluban. Minden képviselő független, nem domináns a faluban a pártok működése.

Szép számmal működnek helyi közösségek, civil szervezetek, egyesületek, melyek aktívan részt vesznek a közéletben, segítik az önkormányzat munkáját: Polgárőr Egyesület, Önkéntes Tűzoltó Egyesület, Községi Sportegyesület, Horgász Egyesületek, Szt. Márton Ifjúsági és Vízisport Közhasznú Egyesület, a Vöröskereszt helyi szervezete, a német hagyományokat őrző Hagyományőrző Egyesület, a Német Nemzetiségi Zenei Egyesület keretében működő fúvószenekar, kórus, gyermek-ifjúsági és felnőtt táncsoportok, köz és magánalapítványok.

Az általános iskolában és az óvodában német nemzetiségi oktatás és nevelés is folyik. Óvodánkat és iskolánkat az elmúlt években pályázati forrásokból újjátottuk fel az energiatakarékosság jegyében. Mindkét intézményünk jól felszerelt, a kor igényeit kielégíti.

Törvényi változások következményeképpen 2013. január 1. napjától az iskola fenntartásáról és működtetéséről is az állam gondoskodik.

A település infrastruktúrája magas színvonalú: teljesnek tekinthető a villany-, víz-, csatorna- és földgáz ellátottság a lakóövezetben, valamint a csatorna kivételével (megvalósítása folyamatban van) az üdülőövezetben is.

Vezetékes telefonhálózattal, valamint megfelelő mobiltelefon-használati (vételi) viszonyokkal rendelkezik a község, hozzáférhető a kábeltelevízió és szélessávú gyorsinternet. Közlekedési kapcsolataink: Volánbusz járatok szállítják az embereket Ráckevére és Budapest felé. Szigetszentmártonból Ráckevére, illetve Budapestre BKV HÉV közlekedés is biztosított. A belterületi úthálózat - néhány utca kivételével - szilárd burkolatú.

Az önkormányzat Vellmar városával (Németország) áll testvér-települési kapcsolatban 1993. óta, immáron 30 éve.

Az utóbbi évtizedekben - fővárosi agglomeráció más településeihez hasonlóan - dinamikusan nő a falu lélekszáma, de sok üdülő-tulajdonos is itt veszi igénybe az év nagy részében a közszolgáltatásokat. Megyében, Régióban, sőt országos szinten is előkelő helyen állunk képzettség és jövedelem statisztikákban.

Legfőbb értékünk és vonzerőnk: csendünk, tisztaságunk, hagyományőrzésünk, kulturális helyeink és rendezvényeink és persze a jó levegőnk.

Célok

A Helyi Esélyegyenlőségi Program átfogó célja

Szigetszentmárton Község Önkormányzata az Esélyegyenlőségi Program elfogadásával érvényesíteni kívánja:

- az egyenlő bánásmód, és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét,
- a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét,
- a diszkriminációmentességet,
- szegregációmentességet,
- a foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területén a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket. A köznevelési intézményeket – az óvoda kivételével – érintő intézkedések érdekében együttműködik az intézményfenntartó központ területi szerveivel (tankerülettel).

A HEP helyzetelemző részének célja

Elsődleges célunk számba venni a 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdésében nevesített, esélyegyenlőségi szempontból fókuszban lévő célcsoportokba tartozók számát és arányát, valamint helyzetét a településen.

E mellett célunk a célcsoportba tartozókra vonatkozóan áttekinteni a szolgáltatásokhoz történő hozzáférésük alakulását, valamint feltárni az ezeken a területeken jelentkező problémákat.

További célunk meghatározni az e csoportok esélyegyenlőségét elősegítő feladatokat, és azokat a területeket, melyek fejlesztésre szorulnak az egyenlő bánásmód érdekében.

A célok megvalósításának lépéseit, azok forrásigényét és végrehajtásuk tervezett ütemezését az HEP IT tartalmazza.

A HEP IT célja

Célunk a helyzetelemzésre építve olyan beavatkozások részletes tervezése, amelyek konkrét elmozdulásokat eredményeznek az esélyegyenlőségi célcsoportokhoz tartozók helyzetének javítása szempontjából.

További célunk meghatározni a beavatkozásokhoz kapcsolódó kommunikációt.

Szintén célként határozzuk meg annak az együttműködési rendszernek a felállítását, amely a programalkotás és végrehajtás során biztosítja majd a megvalósítás, nyomon követés, ellenőrzés-értékelés, kiigazítás támogató strukturális rendszerét, vagyis a HEP Fórumot és a hozzá kapcsolódó tematikus munkacsoportokat.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE)

1. Jogszabályi háttér bemutatása

1.1 A program készítését előíró jogszabályi környezet rövid bemutatása

Magyarország nemzetközi és szupranacionális jogból származó kötelezettségeire, és a nemzeti hagyományokra való tekintettel, az egyenlő bánásmód és az esélyegyenlőség előmozdítása nemzeti feladat. Az Alaptörvény különösen a II. cikk, és a XV. cikk (4) pontjára való tekintettel „Magyarország az esélyegyenlőség és a társadalmi felzárkózás megvalósulását külön intézkedésekkel segíti.” A HEP elkészítésének kötelezettségét az Ebktv. 31. § (1) bekezdése tartalmazza. A program elkészítésére vonatkozó részletszabályokat a törvény végrehajtási rendelete,

- a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról” szóló 321/2011. (XII.27.) Korm. rendelet „2. A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének szempontjai” fejezete tartalmazza.¹ A HEP alkalmazása során figyelemmel kell lenni más, az esélyegyenlőséget érintő jogszabályra is, különösen:
- a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Möt.)
- a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény (Njt.)
- a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.)
- a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Flt.)
- a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény (továbbiakban: nemzetiségi törvény)
- az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (továbbiakban: Eütv.)
- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.)
- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (továbbiakban: Nkntv.) előírásaira.
- 32/2012. (X. 8.) EMMI rendelet a Sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelésének irányelve és a Sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának irányelve kiadásáról
- 2011. évi CLXXIX. törvény a nemzetiségek jogairól (Njt.)

---

¹ Vö. Jat.24. § (1) bek.

2. Stratégiai környezet bemutatása

Az esélyteremtés terén a nemzetközi, a szupranacionális, és a nemzeti célkitűzések egybeeshetnek. Nemzetközi² célkitűzések:

1. **Nincs szegénység**
2. **Nincs éhség**
3. **Jó egészség és jó közérzet**
4. **Minőségi oktatás**
5. **Nemek közötti egyenlőség**
6. Tiszta víz és higiénia
7. Megfizethető és tiszta energia
8. **Tisztességes munka és gazdasági növekedés**
9. Ipar, innováció és infrastruktúra
10. **Csökkentett egyenlőtlenség**
11. Fenntartható városok és közösségek
12. Felelősségteljes fogyasztás és termelés
13. Klíma akció
14. Élet a víz alatt
15. Élet a szárazföldön
16. **Béke, igazságosság és erős intézmények**
17. **Partnerség a célokért**

Szupranacionális³ célkitűzések:

A Területi Agenda figyelembe veszi a közelmúltbeli szakpolitikai kereteket és menetrendeket.⁴ Európa egységességének megőrzéséhez elengedhetetlen, hogy **hidat képezzünk** az eltérő jövedelmű, oktatási háttérű, kultúrájú, vallású, valamint különböző hagyományokkal rendelkező emberek között. Elő kell segítenünk a civil társadalom tagjai közötti együttműködést, és fokoznunk kell a szolidaritásukat a **szegregáció csökkentése**, valamint a **társadalmi befogadás** előmozdítása érdekében, a **sokszínűséget** pedig az **általános jóllét** szolgálatába kell állítanunk.

Nemzeti célkitűzések:

A felzárkózás politika alapidokumentumaként Magyarország Kormánya 2011-ben fogadta el a Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégiát (1430/2011. (XII. 13.) Korm. hat.), majd 2014-ben a Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia II-t (1603/2014. (XI. 4.) Korm. hat.) 2021-ben elkészült a Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 (MNTFS 2030), illetve a Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 végrehajtásának a 2021–2024. évekre szóló kormányzati intézkedési terve (Kormány 1619/2021. (IX. 3.) Korm. határozata) amely a következő évekre alapozza meg a felzárkózás-politika fő irányait:

² Forrás: Az Egyesült Nemzetek Szervezetének (2017) határozata, amelyet a Közgyűlés 2017 július 6-án fogadott el, a Statisztikai Bizottságnak a 2030-ig tartó időszakra vonatkozó fenntartható fejlődési menetrenddel kapcsolatos munkája (A/RES/71/313).

³ Forrás : Területi Agenda 2030.

⁴ Forrás : Területi Agenda 2030 : Idetartozik többek között az Egyesült Nemzetek Szervezetének a 2030-ig tartó időszakra vonatkozó fenntartható fejlődési menetrendje és a fenntartható fejlődési célok (2015), a Párizsi Megállapodás (2015), az Egyesült Nemzetek Szervezetének Új városfejlesztési menetrendje (2016), az Európai Bizottság „Fenntartható Európa 2030-ra” című vitaanyaga (2019), a 2021–2027- es időszakra szóló, jövőbeli uniós kohéziós politikára irányuló javaslat (2018), az Európai Unió városfejlesztési agendája (2016), az Új Lipcsei Charta (2020), a Jobb életminőség a vidéki területeken című Cork 2.0 nyilatkozat (2016), az OECD város- és vidékpolitikára vonatkozó elvei (2019), az európai zöld megállapodás és az ahhoz kapcsolódó Fenntartható Európa beruházási terv és méltányos átállási mechanizmus (2020), az uniós helyreállítási program (2020), valamint az Európai Unió Tanácsa osztrák, román, finn és horvát elnökségeinek releváns következtetései.

- I. Születés és gyermekkor
- II. Köznevelési, szakképzési, felsőoktatási rendszer – óvodától egyetemig
- III. Ifjúsági ügyek, gyermekvállalás, családalapítás, életmód
- IV. Foglalkoztatás, munkavállalás, felnőttképzés, szociális gazdaság
- V. Területi egyenlőtlenségek, településfejlesztés – lakhatási és energiaszegénység – környezettudatosság, környezetvédelem
- VI. Testi-lelki egészség, egészségügyi ellátás
- VII. Roma identitás, közösségépítés, szemléletformálás, jogérvényesítés
- VIII. A Stratégia megvalósításának intézményrendszere, hazai és Kárpát-medencei partnerség
- IX. A stratégia nyomon követése, monitoring

Társadalmi felzárkóztatást az MNTFS-en kívül, különösen az alábbi nemzeti stratégiák, programok tartalmaznak:

1. Nemzeti Fenntartható Fejlődés Keretstratégia (2012-2024)
2. „Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)
3. Roma Integráció Évtizede Program Stratégiai Terv 2007-
4. Új Roma Stratégia (2019-2030)
5. Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024)
6. Idősügyi Nemzeti Stratégia (2023-2024)
7. Nemzeti Bűnmegelőzési Stratégia (2013–2023)
8. Országos Fogyatékoságügyi Program (2015-2025)
9. „A nők szerepének erősítése a családban és a társadalomban” (2021–2030)⁵

1. Nemzeti Fenntartható Fejlődés Keretstratégia (2012-2024)

Az Országgyűlés 18/2013. (III.28.) sz. határozatával fogadta el a Nemzeti Fenntartható Fejlődés Keretstratégiáról szóló határozatát. „A hátrányos helyzetű csoportok segítése (önkéntesség) az újraelosztás növekedése nélkül járul hozzá e csoportok helyzetének javításához, emellett pedig kapcsolatot teremt az eltérő környezetben élő emberek között, erősítve a társadalmi szolidaritást. Az egyéb jellegű társadalmi intézményekben (pl. klubok, egyesületek) vállalt önkéntes tevékenység növekedése szintén a társadalom tagjai közötti kapcsolatokat, a közösségi összetartozást erősíti, amely közvetett módon hozzájárul a demokratikus döntéshozatalban rejlő értékek szélesebb körű felismeréséhez is. Az ilyen tevékenységek végzése önmagában jó példaként szolgálhat a szélesebb csoportok számára, azonban a családok keretében lehetőség nyílik ezeknek az értékeknek a nemzedékek közötti továbbadására is... Az egészségtudatos életmód számtalan módon kapcsolódhat a különböző tevékenységi körrel rendelkező társadalmi szervezetek tevékenységéhez, így egyebek mellett a természetvédelemhez, a sporthoz vagy a szociális ügyekhez (pl. gyermekek, idősek, hátrányos helyzetű csoportok segítése) is. A Keretstratégia ezért ajánlja az egészségtudatos magatartásminták megjelenítését a szervezetek alapvető tevékenységének végzése során. A gyermekszegénység csökkentése érdekében fontos a lehető legkorábbi életkorban történő beavatkozás, vagyis a 0-3 éves korosztály és szülei számára lehetővé tenni az egészségügyi, gondozási, fejlesztési, szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférést, a szülői kompetenciák erősítését. Ehhez a helyben elérhető szolgáltatások együttműködésének erősítése szükséges. A későbbi életkorban a hátrányos helyzetű gyermekek 3 éves kortól történő óvodáztatása, majd hozzáférésük a minőségi, integrált oktatáshoz a sikeres iskolai karrier megalapozása és a lemorzsolódás csökkentése érdekében elengedhetetlen... A leszakadó társadalmi csoportok –

---

⁵ Forrás: „Az 1685/2020. (X. 22.) Korm. határozat rendelkezik az Európai Unió számára készített, „A nők szerepének erősítése a családban és a társadalomban” (2021–2030) akcióterv elfogadásáról.

különösen a romák – és térségek kiemelt kezelése, a szegénység csökkentése a kormányzat által nemcsak az emberi erőforrások fejlesztése, hanem a társadalmi integráció szempontjából is fontos. A leszakadó térségek lakosainak az alapvető infrastruktúra hiányában kevés esélyük van a kitörésre a mélyszegénységből, a munka hiánya pedig a társadalmi élet minden területén (pl. értékrendszer, kultúra) a szegregációt erősíti. A mélyszegénység aláássa a társadalmi igazságosság érvényesülésébe vetett hitet is. Az e térségekbe irányuló, megfelelően tervezett komplex, többek között oktatási és képzési, egészségügyi, gazdaságfejlesztési, valamint lakhatási programok ezért a társadalmi összetartozást is szolgálják...A társadalmi kirekesztettség mérséklését és a munkahelyteremtést célzó programok indításával (például a közszolgáltatások javításával) lehetőség nyílik a munkába bevonható polgárok körének növelésére. Ez amellet, hogy erősíti a társadalmi kohéziót, hozzájárul a humántőke növeléséhez, illetve az eltartottak számának csökkentéséhez, ezáltal a gazdasági tőkét is erősítve.”

2. „Legyen jobb a Gyerekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)

A Legyen Jobb a Gyerekeknek Nemzeti Stratégia szükségességét elsősorban az indokolta, hogy csökkentse a gyermekek és családjaik nélkülözését, javítsa a gyermekek fejlődési esélyeit. A törvény minden gyerekre kiterjed, de értelemszerűen azoknak a gyerekeknek kell prioritást kapniuk, akiknek érdekei a legjobban sérülnek, akiknél a nélkülözések a legjobban korlátozzák fejlődésüket. A Nemzeti Stratégia másik fontos indoka a szegénységi ciklus megszakításának szükségessége, a gyermekek és a társadalom közös távlati érdeke.

3. Roma Integráció Évtizede Program Stratégiai Terv 2007-

Az Országgyűlés 2007. június 25-én fogadta el a Roma Integráció Évtizede Program Stratégiai Tervről szóló 68/2007. (VI. 28.) OGY határozatot, amely a Kormány feladatául tűzi, hogy a Stratégiai Terv végrehajtására készítsen rövid távú, kétéves időszakokra szóló intézkedési terveket. A Stratégiai Terv négy prioritási területen (oktatás, foglalkoztatás, lakhatás és egészségügy), az egyenlő bánásmód érvényesítésével kapcsolatban, továbbá a kultúra, a média és a sport területén határoz meg átfogó célokat, a célokhoz kapcsolódó konkrét feladatokat, az ezekhez rendelt mutatókat, továbbá a feladatok eléréséhez szükséges intézkedéseket. A nemek közötti esélyegyenlőség megteremtését a négy prioritási területen megfogalmazottakhoz kapcsolódó feladatokon és intézkedéseken keresztül kívánja megvalósítani.

Új Roma Stratégia (2019–2030) (A stratégia csak a határozatban megjelölt településeket érinti)

A Kormány 1426/2019. (VII. 26.) Korm. határozata az Új Roma Stratégiával (2019–2030) összefüggő feladatok meghatározásáról című dokumentumban a) megállapítja, hogy az általa megtárgyalt Új Roma Stratégia (2019–2030) című dokumentum (a továbbiakban: Stratégia) intézkedési tervek és intézkedések kidolgozásának alapjául szolgálhat; b) felhívja a miniszterelnöki biztos kinevezéséről szóló 3/2019. (IV. 18.) ME utasítással kinevezett miniszterelnöki biztost (a továbbiakban: miniszterelnöki biztos) és a belügyminisztert, hogy a Stratégia tervezetét egészítsék ki a 2021–2027-es európai uniós tervezési ciklus forrásfelhasználásának feltételeiről szóló elemekkel. Felelős: miniszterelnöki biztos belügyminiszter Határidő: a feltételek ismertté válását követő 90. nap 2. A Kormány a) egyetért azzal, hogy a Magyar Máltai Szeretetszolgálat a „Felzárkózó települések” programjában kijelölt 30 település mellett Csörög, Monor és Nagybárcány településeken fejlesztési programot indítson, valamint felhívja a belügyminisztert, hogy a miniszterelnöki biztos együttműködésével és az érintett miniszterek bevonásával gondoskodjon e három településnek a „Felzárkózó települések” programjába történő bevonásáról a következő fejlesztési feladatok megvalósításával: aa) Csörög településen közösségi tér kialakítása, komplex szociális szolgáltatások nyújtása, a kora gyermekkori szolgáltatások kiszélesítése, valamint

a gyermekjóléti alapellátások fejlesztése, ab) Monor Tabán városrészében felújítás alá eső házak, illetve a közfürdő állapotának felmérése, az ingatlanok tulajdonjogi helyzetének rendezése, lakások vásárlása, a településrész képeinek, lakhatási viszonyainak javítására infrastrukturális beruházások kivitelezése, ac) Nagybárcány településen komplex szociális szolgáltatások nyújtása, a kora gyermekkori szolgáltatások fejlesztése, a közösségfejlesztést célzó infrastrukturális fejlesztés és programok indítása; Felelős: belügyminiszter miniszterelnöki biztos érintett miniszterek Határidő: azonnal b) felhívja a belügyminisztert, hogy tegyen javaslatot a „Felzárkózó települések” hosszú távú programjának megalapozásáról szóló 1404/2019. (VII. 5.) Korm. határozat 1. pontjában meghatározott települési körből a bevonásra javasolt következő 30 településre.

4. Az Országgyűlés 88/2009. (X. 29.) OGY határozata a Nemzeti Ifjúsági Stratégiáról

Nemzeti Ifjúsági Stratégia Az Országgyűlés 2009-ben fogadta a Nemzeti Ifjúsági Stratégiáról készült dokumentumot (88/2009. (X. 29.) OGY határozat). A Stratégia az ifjúsági korosztályokkal kapcsolatos állami felelősség összefoglalása a 2009-2024. időszakra vonatkozóan. Részletezi az ifjúságpolitika hosszú távú társadalmi céljait, megvalósításukhoz az egyes területeken a horizontális és specifikus célokat, valamint ezekhez kapcsolódó részcélokat határoz meg.

5. Idősügyi Nemzeti Stratégia (INS) az I. ütemterv 2010–2022-ig, a II. 2023–2034-ig tart.

A 81/2009. (X. 2.) OGY határozat az Idősügyi Nemzeti Stratégiáról című dokumentum az aktuális gazdasági-társadalmi környezethez viszonyulva határozza meg az idősügyi stratégia célkitűzéseire szükséges kormányzati beavatkozási feladatokat. Az életkor meghosszabbodásával a népesség egyre nagyobb arányát alkotó idős generáció mind erőteljesebb társadalmi hasznosságának előmozdítása fontos feladat, megkerülhetetlenül fontos cél. Az idősekről való gondolkodás felöleli a jogbiztonság, kommunikáció, nyilvánosság, képzés, élethosszig tartó tanulás, egészségügy, rehabilitáció, mentális egészség, szociális ellátások, nyugdíjügy, foglalkoztatás, kultúra-közművelődés, sport-rekreáció, strukturált szabadidő-eltöltés, esélyegyenlőség, társadalmi kirekesztődés megelőzése, életútmodell, önkéntesség, generációk közötti együttműködés területeit és kapcsolódási pontjait. A stratégia prioritásai:

1. Esélyegyenlőség, pozitív reakciók az idősödés és a hosszabbéletűség Társadalompolitikai kihívásaira, fellépés az ageizmus ellen

A Stratégiában megfogalmazottak rámutatnak arra, hogy fokozni kell az érintettek bevonását és az e céllal történő együttműködések fejlesztését a különböző szektorok (kormányzati, nonprofit, for-profit, informális közösségek), a különböző szakpolitikák és különböző szolgáltató partnerek között. A társadalmi szemlélet változtatása azért is szükséges, hogy csökkenjen az idősekkel szembeni negatív sztereotípiák térnyerése.

2. Társadalmi részvétel és bevonódás, közösségi megbecsültség

A Stratégia lényege egy társadalmi szemléletváltás elfogadtatása és érvényre juttatása, mely szerint az idősödésről való gondolkodásban lényeges a meglévő képességek megőrzése, szunnyadó készségek előhívása.

3. Élethosszig tartó fejlődés, törekvés az életöröm, az autonómia megőrzésére és az önmegvalósításra

Az idősek számára képzésekkel is biztosítani kell az önellátás és az életminőségük megőrzésével kapcsolatos ismereteket. Meg kell teremteni a feltételeit az élethosszig tartó tanulásnak, az önségítés

lehetőségeinek és az önkéntesség szélesebb körű kiépítésének, a generációk közötti együttműködés lehetőségeinek bővítését is.

4. Biztonság és megfelelő életminőség, a betegségek kockázatának alacsonyan tartása, az emberi méltóság megőrzése és a funkcionális önállóság elősegítése

Az idős emberről a maga emberi teljességében kell gondolkodni. A figyelmet az emberi élet kiteljesedésére kell fordítani és nem szabad kizárólag a szociális és egészségügyi vonatkozásokra leszűkíteni. A Stratégia alapvető irányelve és az időspolitikai fejlesztés egyik célja, hogy az időskorúak jól-léte szempontjából a személyre szabott szolgáltatások széles köre álljon rendelkezésre, figyelembe véve azt, hogy az időskorú személyeknek egyéneként eltérő társadalmi és kulturális szükségleteik vannak. Az időseknek úgy kell hozzáfértük a különféle szolgáltatásokhoz, hogy azok leginkább igazodjanak a saját szükségleteikhez (a „se többet, se kevesebbet, mint amire éppen szükség van” elv érvényesítése). Az idősek számára minőségi szempontok alapján is ismereteket kell nyújtani a szolgáltatások biztonságáról, megbízhatóságáról, hozzáférhetőségéről és felhasználóbarát voltokról.

5. Aktivitását és függetlenségét, társadalmi presztízsét megőrző idősödő és idős ember

Az Idősügyi Nemzeti Stratégiában megfogalmazott időspolitikai jövőkép, a célok elérését szolgáló fejlesztendő területek számbavétele mind megelőző (pro-aktív), mind a jelenlegi helyzetre választ adó (reaktív) megközelítéseket tartalmaznak. A Stratégiában foglaltak megvalósítása a társadalom valamennyi csoportját érinti – a fiataloktól a nagyon idősekig. A Stratégiában megfogalmazott időspolitika megvalósítása lehetővé teszi az idősek önbecsülésének növelését, méltóságának megőrzését, valamint a társadalom többi korcsoportja részéről az idősekkel szembeni tisztelet növelését.

7. Nemzeti Bűnmegelőzési Stratégia (2013–2023)

A Kormány 1744/2013. (X17.) sz. Korm. határozatával fogadta el a Nemzeti Bűnmegelőzési Stratégiáról szóló stratégiáját, mely Bács-Kiskun megye tekintetében különös jelentőséggel bír. „Klasszikus értelemben vett kiterjedt tanyavilágról, amelynek hazánkban három típusát különböztetünk meg (életvitelszerűen lakott, gazdálkodásra használt vagy idényjelleggel, hétvégi házként funkcionáló), igazán csak Csongrád, Békés és Bács-Kiskun megye területén beszélhetünk. Ezekben a megyékben jellemző az előzőekben vázolt mindhárom tanyatípus együttes jelenléte is, és negyedikként idesorolhatók a jelentős számban található lakatlan, elhagyott tanyaépületek, volt TSZ majorok. A biztonság és a köznyugalom fenntartása ezeken a területeken már századokkal ezelőtt is speciális módszereket igényelt.

A lakott tanyák többségében idős, illetve egyedülálló, hátrányos helyzetű személyek, családok élnek. A külterületen, különösen a tanyavilágban élő népesség érzékenyebben reagál a bűnügyi helyzet változásaira, sőt más társadalmi rétegektől eltérően, sajátos helyzetükből fakadóan jobban igényli az állam szolgáltató gondoskodását.” A stratégiai intézkedéseket is megfogalmaz: „Össze kell gyűjteni azon szervezeteket, amelyek hátrányos helyzetű, különösképpen roma fiatalok számára működtetnek felzárkóztatási programokat. Meg kell vizsgálni, hogy az összegyűjtött (főképpen játszóházakban, tanodákban, közösségi tereken működtetett) programokba a bűnmegelőzési (áldozattá és elkövetővé válást megelőző) ismeretek, szociális kompetenciafejlesztő játékok integrálhatók-e, ki kell dolgozni a módszertanát annak, hogy az áldozattá és elkövetővé válást megelőző ismeretek és szociális kompetenciafejlesztő játékok hogyan integrálhatók be a már futó programokba, és az arra alkalmasakba be kell illeszteni ezen ismeretek oktatását.”

8. Országos Fogytékosságügyi Program (2015-2025)

Az Országgyűlés 15/2015. (IV.7.) sz. határozatával fogadta el az Országos Fogytékosságügyi Programról szóló határozatát, melyben felkéri a Kormányt, hogy jogalkotó és végrehajtó

tevékenységében érvényesítse a Programban elfogadott elveket, feladatokat és célkitűzéseket, dolgozzon ki Intézkedési Tervet, számoljon be a célkitűzések megvalósulásáról az Országgyűlésnek.

Az Országgyűlés felkéri a kormányzati és civil szervezeteket, hogy egyenek meg mindent a Programban megfogalmazott célok megvalósításáért, a tömegtájékoztató szervek vezetőit és munkatársait, hogy vállaljanak részt a Program megismertetésében, a fogyatékos személyeket arra, hogy közösségi, helyi, kistérségi, megyei, regionális és országos szinten vállaljanak aktív és kezdeményező szerepet saját jogaik biztosításában, vegyenek részt a sorsukat érintő kérdésekben. Felkéri továbbá a felelős minisztert, hogy a programot tegye közzé az általa vezetett minisztérium honlapján felolvasó szoftverekkel használható elektronikus formában, magyar jelnyelven és könnyen érthető formátumban, továbbá a látássérültek érdekképviselőjét ellátó országos szervezeten keresztül Braille-formátumban.

9. „A nők szerepének erősítése a családban és a társadalomban” (2021–2030) ⁶

1. Az Akcióterv a családi élet és munkavállalás összehangolásának további támogatását tűzi ki célul, amelyet a következő konkrét intézkedésekkel javasolt elérni:

a) A női-férfi munkamegosztás elősegítése

- az atipikus foglalkoztatási formák – különösen a munkáltatók körében - népszerűsítésével; továbbá hazai és uniós pályázati programokkal, kedvezményekkel, illetve a Családbarát Munkahely pályázati program kibővítésével;
- a nők és férfiak igényeinek, illetve az atipikus foglalkoztatási formák alacsony volta okainak kutatással történő felmérésével, a KINCS bevonásával;
- Sikeres pályázatnak köszönhetően 2020. július 1-től egy 18 hónapos Strukturálisreform-támogató program (SRSP) keretében a nemek közötti foglalkoztatási különbségek elemzése valósul meg, illetve a kutatás vizsgálni fogja, hogy a meghozott intézkedések ellenére miért alacsony továbbra is a nők munkaerőpiaci részvétele. A projekt új intézkedések kidolgozását is magában foglalja.
- a kutatás eredményének figyelembe vételével szükséges intézkedések kidolgozása, a munkáltatói és munkavállalói eltérő érdekek összehangolásával;
- a kisgyermekes nőknek és férfiaknak lehetőség megteremtésével, hogy hosszabb ideig és rugalmasabban vehessék igénybe az atipikus foglalkoztatási megoldásokat;
- az atipikus foglalkoztatási formákban dolgozók arányának növelésével.

b) A nők „láthatatlan”, „fizetetlen” munkájának fokozott elismerése

- figyelemfelhívó kampánnyal;
- a nők és férfiak „fizetetlen” munkában való részvételének vizsgálatával;
- az ápolási feladatok (beteg vagy idős hozzátartozó ápolása) kutatásban való vizsgálatával;
- nagyszülői feladatok fokozott elismerésével.

c) A munka és családi élet összehangolása a nők és férfiak között a gyermekgondozási szabadság tekintetében

- a gyermekgondozási idő alatti, a munkahellyel illetve szakmai civil szervezetekkel való kapcsolattartást támogató programokkal/pályázatokkal;
- a férfiak családi szerepének kutatásával a KINCS bevonásával;
- a nők-férfiak közötti munkamegosztás támogatásával.

d) A gondozási feladatokban való állami és munkaadói segítségnyújtás munkahelyi, vállalati bölcsődék és óvodák számának növelésével figyelembe véve a meglévő óvodák kapacitását;

- a gondozási feladatokban résztvevők támogatásával.

e) Szemléletmód formálás az oktatásban

---

⁶ Forrás: „Az 1685/2020. (X. 22.) Korm. határozat rendelkezik az Európai Unió számára készített, „A nők szerepének erősítése a családban és a társadalomban” (2021–2030) akcióterv elfogadásáról.

- a Családi Életre Nevelés program erősítésével, hangsúllyal a nők és férfiak közötti harmonikus együttműködésre az óvodáktól kezdve, illetve az alap-és középfokú oktatásban az iskolai védőnők bevonásával;
  - Magyarország Digitális Gyermekvédelmi Stratégiájának Programjai továbbfolytatásával a Digitális Gyermekvédelmi Szolgáltató és Módszertani Központ megvalósításában;
  - módszertan és segédanyag kidolgozásával a pedagógusok, óvodai és iskolai szociális segítő tevékenységet nyújtó szakemberek, iskolapszichológusok részére.
- f) Szemléletmód formálás a vállalati magatartásban az 1201/2015. (IV. 9.) Korm. határozatban foglalt a vállalati társadalmi felelősségvállalásra vonatkozó Cselekvési Terv aktualizálása a vállalatok felelős magatartásának erősítése érdekében;
- a vállalatok menedzsmentjének érzékenyítése további eszközökkel.
- g) Család-és gyermekbarát környezet kialakítása
- további pályázatok, díjak bevezetésével.

2. A nők részvételének segítése azokon a területeken, ahol az jelenleg alacsony. A cél eléréséhez a következő lépések javasoltak:

- A nők részvételének támogatása a politikai döntéshozatalban képzéssel és mentorálással.
- A nők vezetővé válásának elősegítése a gazdasági - vállalati szektorban középfokú oktatásban történő pályaaorientációval;
- a vezető nők példájának bemutatásával;
- mentorprogrammal;
- díjak alapításával;
- a családbarát munkahelyek és felsőoktatás támogatásával, a családbarát megoldásokkal rendelkező felsőoktatási intézmények arányának növelésével.
- A tudomány terén a nők előtt álló láthatatlan akadályozó tényezők lebontása pályázatok meghirdetésével, amelyek figyelembe veszik a kutató, PhD hallgató nők gyermekgondozás következtében a kutatómunkából kiesett időszakát és ennek fényében kedvezményeket nyújtanak számukra;
- a női oktatói és kutatói utánpótlás elősegítése érdekében olyan beruházások támogatása, amelyek a telephelyeken gyermekbarát megoldásokat valósítanak meg (pelenkázó és szoptató terek, gyermekszarkok, gyermekmegőrző);
- a kutató, PhD hallgató nők jó családi gyakorlatainak (a mai modern szemlélet szerinti, harmonikus családi együttélésen alapuló női-férfi szerepek) bemutatása médiakampány formájában.
- A lányok és nők MTMI (matematikai, természettudományos, műszaki, informatikai) pályák felé való irányultságának támogatása pályaaorientációs foglalkozások szervezésével a középszintű oktatásban, amelyek népszerűsítik az MTMI szakmákat a pályaválasztás előtt álló fiatal nők számára;
- a kutatói életpálya népszerűsítésével a felsőoktatásban;
- középfokú szakképzés terén;
- az MTMI pályaaorientáció, ösztöndíj a felsőoktatásban, különös tekintettel a női hallgatókra.
- A lányok és nők szakképzésben és felsőoktatásba való érvényesülésének előmozdítása, a lemorzsolódásuk csökkentése speciális oktatásszervezési modellek kidolgozásával és alkalmazásával;
- felzárkózási és fejlesztési célú kurzusok megvalósításával;
- olyan programok kidolgozásával, amely révén nő a szakma és a diplomaszerzés esélye a lemorzsolódás kockázatával érintett nők számára;
- a “nem foglalkoztatott, oktatásban és képzésben nem részesülők” (NEET) között magasabb a nők aránya, számukra szakképzést, illetve felsőfokú tanulmányokat előkészítő programok szervezésével, a programokon való részvételt elősegítő ösztönző rendszer kialakításával és működtetésével, specifikus (korai) pályaaorientációs, készségfejlesztő és kommunikációs

programok megvalósításával, továbbá a gyermekneveléssel összeegyeztethető továbbtanulási formák támogatásával;

- nagyszabású digitális kompetenciafejlesztési program indításával nők részére.
- A nőpolitikai, a női szempontokat figyelembe vevő szaktudás fejlesztése szakértők képzésével, valamint a szaktudás elterjesztésével a közigazgatásban (pl. Probono képzések indításával).

3. A nők és férfiak egyenlő mértékű gazdasági, egészségi és szociális védelmének megteremtése:

- A 6 év alatti gyermeket nevelő nők elhelyezkedésének támogatása az 1. fejezetben kitűzött célok mellett fiatal nőknek karrier tanácsadással, mentorhálózat kiépítésével;
- kisgyermekes anyáknak biztosított képzéssel, tanácsadással;
- bölcsődei ellátást biztosító intézmények kapacitásának további növelésével;
- a hátrányos helyzetű, szakmát még nem szerzett négy vagy több gyermekes édesanyák esetében a hosszú évek után a munkába történő visszatérés megkönnyítésére azon lehetőség kialakításával, hogy egészségügyi, szociális, gyermek- vagy idősgondozási területen segítő szakmába térhessenek vissza, amely az otthon megszerzett tudás elfogadottságát is erősítené (Nő az esély programhoz hasonló koncepció kidolgozása), amennyiben az eredeti munkahelyen történő foglalkoztatásra nincsen mód.
- A női vállalkozók támogatása felkaroló, foglalkoztatást javító (kompetenciafejlesztés, tréningek, kutatás, mentorprogram) és a források elérését biztosító intézkedésekkel;
- sikeres vállalkozó nők példájának bemutatásával.
- A nők és férfiak közötti bérkülönbségek okainak kutatásban való vizsgálatával a kihívások alátámasztásának fényében;
- a kutatás eredményeinek figyelembe vételével az indokolt, célértékekkel meghatározott intézkedések meghozatalával;
- a nők és férfiak nyugdíja közötti különbségek kutatásban való vizsgálatával.
- A nők speciális (különösen gyermekszülés és gyermeknevelés, családi állapot, gyermekszám, egészségi állapot, valamint beteg- és idősgondozás miatti) szegénységi kockázatának csökkentése (munkavállalás, társadalombiztosítás, munkanélküliség, az egészségügyi és a szociális ellátások, valamint a digitalizáció területén) nemekre bontott statisztikai adatgyűjtések és adat-kiértékelések elvégzésével, külön célzottan a speciális helyzetben lévő (egyszülős, fogyatékkal élő gyermeket nevelő, nagycsaládos, hátrányos helyzetű) csoportokra keresetszerkezeti felmérés, időmérleg adatok, háztartási szatellit számla módszereivel;
- kedvezményes oktatási lehetőségek biztosításával kismamák számára;
- a Család és Karrier Pontok hálózatának továbbfejlesztésével;
- a Családbarát Szülészeti és Családbarát Kórház pályázat további meghirdetésével, kibővítésével;
- a várandós anyák nagyobb mértékű támogatása érdekében a védőnői hálózat erősítése ösztönzők bevezetésével, béremeléssel, kiemelt jelentőséggel a hátrányos helyzetű településekre;
- a hátrányos helyzetű nők egészségtudatosságát növelő, a szervezett népegészségügyi szűréseken való részvételt ösztönző programok kidolgozásával;
- ingyenes mentálhigiénés tanácsadással, pszichológusok biztosításával az Egészségfejlesztési Irodákban a hátrányos helyzetű nők számára;
- a szegénységben élők és a roma nők, mint aktív erőforrás beépítésével a munkaerőpiacra, figyelembe véve a korai iskolaelhagyást megelőző programok továbbfejlesztését, kiterjesztését;
- a hátrányos helyzetű édesanyák gyermeknevelési kompetenciáinak erősítése (az uniós források biztosítása esetén a Biztos Kezdet Gyerekházak hálózatának kibővítésével: legfeljebb 50 új Gyerekház létrehozásával);

- a szegénységben, illetve mélyszegénységben élő egyszülős családok számára rezsiköltségek támogatásával, illetve tanulmányi ösztöndíjak biztosításával az egyszülős gyermekek részére;
- idős hozzátartozó gondozását ellátó nők otthoni munkavégzésének elismerésével;
- digitalizáció adta támogatási lehetőségek speciális felmérésével és kamatoztatásával az adott élethelyzethez igazodva.

2.1 Kapcsolódás stratégiai és települési önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal

Különösen: Költségvetési koncepció, vagy Gazdasági program, Szolgáltatástervezési koncepció, Településfejlesztési stratégia, Településrendezési terv, Településszerkezeti terv, Településfejlesztési koncepció.

2.2 A helyi esélyegyenlőségi program térségi, társulási kapcsolódásainak bemutatása

2.3 A települési önkormányzat rendelkezésére álló, az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok,⁷ kutatások áttekintése, adathiányok kimutatása

3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége

A KSH a mediánjövedelem 40%-át tekinti mélyszegénységi küszöbértéknek, ami 2014-ben havi nettó 45 ezer Ft egy főre jutó (pontosabban: ekvivalens) jövedelmet jelentett. 2021-ben a magyarországi népesség 8,7%-a számított jövedelmi mélyszegénynek.

A mélyszegénység újkeletű fogalom, a XX. század második felében jelent meg. Azt a jelenséget értjük alatta, amikor valaki hosszú időn keresztül a relatív szegénységi küszöb alatt él, és nem látszik annak lehetősége, hogy helyzetéből önerővel, külső beavatkozás, segítség nélkül ki tudna törni. A mélyszegénység esetén a kockázati tényezők összeadódnak: alacsony iskolai végzettség, ami miatt kiszorulnak a munkaerő-piacról, munkalehetőségek hiánya, elzárt falvakban élnek, ahonnan nehéz a közlekedés az esetleges munkalehetőségekhez, a szolgáltatások (oktatás, szociális, egészségügy) csak részlegesen érhetőek el, és mindehhez még társulnak lakhatási problémák is. A mélyszegények körében felülreprezentált a romák aránya, de a többségük nem roma.

A mélyszegénység többdimenziós jelenség, amely megmutatkozik többek között a nagyon alacsony képzettségben és foglalkoztatottságban, az ebből következő súlyos megélhetési zavarokban, kihat az elemi lakhatási, táplálkozási körülményekre, az érintettek egészségi állapotára, stigmatizál és kirekesztéshez vezet. Mindezek együtt szükségszerűen előidéznek a szegénység és kirekesztődés újratermelődését, generációk közötti átörökítést.

Látható, hogy a mélyszegénység kialakulásához összetett folyamatok és hiányok vezetnek. Ezért a kezelésére, enyhítésére, megoldására sem lehet egyetlen szakmát, intézményt megjelölni. Interszektorális együttműködésekre épülő programokra – amelyben jelen van az oktatás, a szociális

⁷ Különösen a közoktatási esélyegyenlőségi intézkedési terv, és a szakképzési intézkedési terv.

szakma, az egészségügy, a közösségi művelődés, a közösségfejlesztés, a vidékfejlesztés – és gazdaságfejlesztésre van szükség.

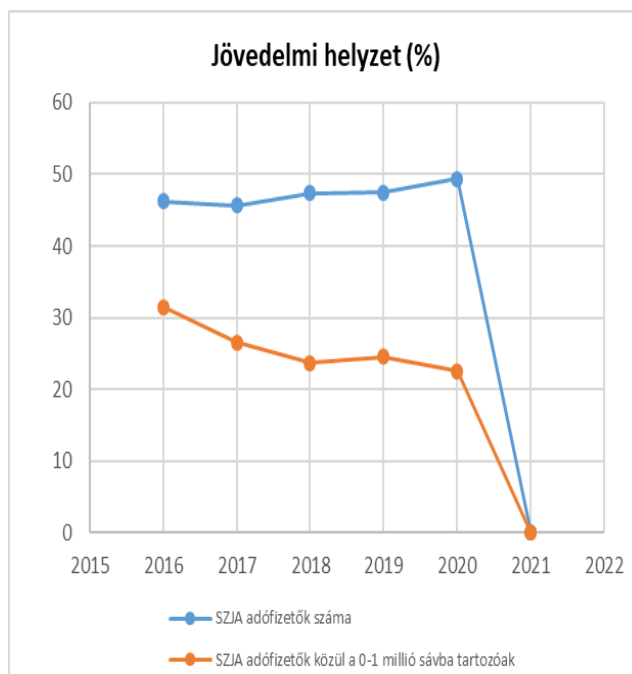
A KSH legfrissebb, 2021-re vonatkozó, a háztartások életszínvonaláról szóló kiadványából kiderült, hogy A Magyarországon tavaly 1 millió 844 ezer főt érintett a szegénység vagy társadalmi kirekesztődés kockázata, ami a lakosság 19,3 százalékát jelentette.

A családtámogatási rendszerünk a legrászorultabb réteget abszolút magára hagyja, hiszen az javarészt a közép- és felsőosztálynak kedvez: a csok, a gyed, a családi adókedvezmény, most az szja-visszatérítés ezt a réteget nem tudja érdemben lendületbe hozni, képtelen elérni őket.

3.1 Jövedelmi és vagyoni helyzet

Településünkre nem jellemző az elmaradott vagyoni és szociális helyzet, a mélyszegénység. A főváros közelsége miatt a munkanélküliség az országos átlagnál alacsonyabb. A lakosok nagyrészt saját tulajdonú ingatlanokban laknak. A jövedelmi viszonyokat befolyásoló tényezők: a munkanélküliség, a megváltozott egészségi állapot, a családok gyermekszáma stb.

3.1. Jövedelmi helyzet		
Év	Az SZJA adófizetők száma	Az SZJA adófizetők közül a 0-1 millió forintos jövedelemsávba tartozók
	az állandó népesség %-ában (TS 059)	az állandó népesség %-ában (TS 060)
2016	46,19	31,48
2017	45,62	26,56
2018	47,42	23,73
2019	47,43	24,50
2020	49,40	22,55
2021	n.a.	n.a.

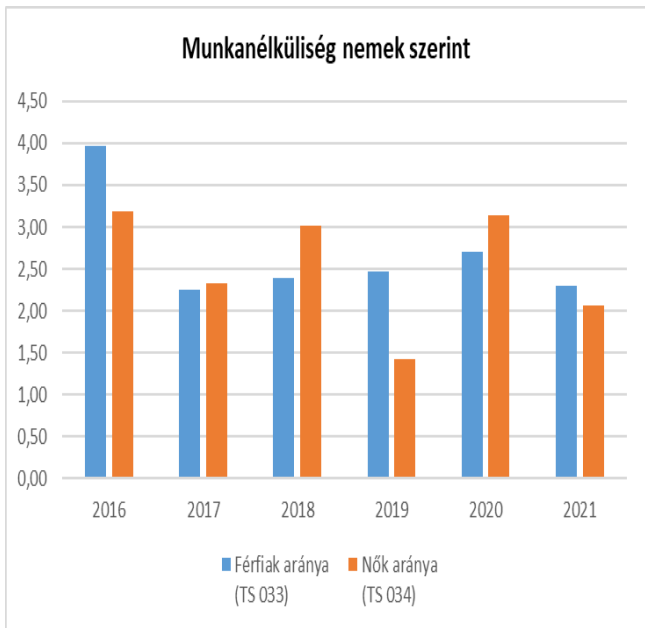
Forrás: TeIR, KSH
Tstar

3.2 Foglalkoztatottság, munkaerő-piaci integráció

a) A foglalkoztatottak, munkanélküliek, tartós munkanélküliek száma, aránya

A foglalkoztatottak, munkanélküliek, tartós munkanélküliek száma, aránya alacsony, ami a főváros, Budapest közelségére vezethető vissza.

3.2. 1. Munkanélküliségi ráta nemek szerint			
Év	Nyilvántartott álláskeresők aránya az állandó népességben a 15-64 évesek körében		
	Férfiak aránya (TS 033)	Nők aránya (TS 034)	Összesen
2016	3,96	3,18	3,57%
2017	2,25	2,33	2,29%
2018	2,39	3,02	2,71%
2019	2,47	1,43	1,95%
2020	2,70	3,14	2,92%
2021	2,30	2,07	2,19%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Regisztrált munkanélküliek száma korcsoport szerint

		2016	2017	2018	2019	2020	2021
nyilvántartott álláskeresők száma összesen	fő	54	35	41	30	47	36
20 éves és fiatalabb	fő	0,00	3,00	1,00	0,00	1,00	0,00
	%	0,00%	8,57%	2,44%	0,00%	2,13%	0,00%
21-25 év	fő	5,00	2,00	1,00	0,00	3,00	2,00
	%	9,26%	5,71%	2,44%	0,00%	6,38%	5,56%
26-30 év	fő	3,00	0,00	3,00	5,00	5,00	2,00
	%	5,56%	0,00%	7,32%	16,67%	10,64%	5,56%
31-35 év	fő	4,00	1,00	4,00	0,00	3,00	4,00
	%	7,41%	5,71%	9,76%	0,00%	6,38%	11,11%
36-40 év	fő	4,00	1,00	4,00	2,00	1,00	3,00
	%	7,41%	2,86%	9,76%	6,67%	2,13%	8,33%
41-45 év	fő	5,00	2,00	3,00	4,00	6,00	3,00
	%	9,26%	5,71%	7,32%	13,33%	12,77%	8,33%
46-50 év	fő	12,00	5,00	7,00	7,00	2,00	2,00
	%	22,22%	14,29%	17,07%	23,33%	4,26%	5,56%
51-55 év	fő	3,00	3,00	5,00	3,00	9,00	5,00
	%	5,56%	8,57%	12,20%	10,00%	19,15%	13,89%
56-60 év	fő	6,00	4,00	3,00	2,00	5,00	4,00
	%	11,11%	11,43%	7,32%	6,67%	10,64%	11,11%
61 év felett	fő	12	13,0	10,00	7,00	12,00	11,00
	%	22,22%	37,14%	24,39%	23,33%	25,53%	30,56%

Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma iskolai végzettség szerint							
Év	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma összesen (TS 052)	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők megoszlása iskolai végzettség szerint					
		8 általánosnál alacsonyabb végzettség (TS 036)		Általános iskolai végzettség (TS 035)		8 általánosnál magasabb iskolai végzettség	
	Fő	Fő	%	Fő	%	Fő	%
2016	54	0	0,00%	10	18,52%	44	81,48%
2017	35	1	2,86%	4	11,43%	30	85,71%
2018	41	0	0,00%	9	21,95%	32	78,05%
2019	30	0	0,00%	6	20,00%	24	80,00%
2020	47	0	0,00%	9	19,15%	38	80,85%
2021	36	0	0,00%	9	25,00%	27	75,00%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskeresők aránya		
Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya (TS 057)	Nők aránya a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőkön belül (TS 058)
	%	%
2016	50,00	59,26
2017	62,86	54,55
2018	53,66	54,55
2019	50,00	46,67
2020	51,06	50,00
2021	50,00	44,44

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Pályakezdő álláskeresők száma		
Év	Nyilvántartott álláskeresők száma (TS 052)	Nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma (TS 053)
	Fő	Fő
2016	54	3
2017	35	3
2018	41	1
2019	30	0
2020	47	1
2021	36	2

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A regisztrált álláskeresők száma 2016 óta átlagban 41 fő, a munkaképes lakosság 4 %-a.

2013-ban a jegyzői hatáskörben levő aktív korúak ellátásának megállapítása a járási hivatal hatáskörébe került, valamint a fenti időponttól nem állapítható meg méltányossági közgyógyellátás és ápolási díj. A korábbi önkormányzati segély felváltotta a települési támogatás. Az új ellátás keretében az önkormányzatok az általuk támogatandónak ítélt, rendeletükben szabályozott élethelyzetekre (rendkívüli élethelyzet, krízishelyzet, lakhatáshoz kapcsolódó rendszeres kiadások) nyújthatnak támogatást. Annak eldöntése, hogy e támogatás keretében milyen célokra, mely feltételek teljesülése esetén milyen összegű támogatást nyújt, teljes mértékben az önkormányzat mérlegelési jogkörébe tartozik.

Szigetszentmárton Község Önkormányzatának Képviselő-testülete megalkotta a szociális igazgatás és ellátás helyi szabályairól szóló 16/2020. (XI.26.) számú rendeletét.

Az önkormányzat által nyújtott pénzbeli szociális ellátások:

- átmeneti segély
- rendkívüli gyermekvédelmi támogatás
- temetési támogatás
- kamatmentes kölcsön
- lakhatási támogatás
- krízistámogatás
- újszülöttek támogatása
- ifjú házaspárok támogatása
- iskolakezdési támogatás

b) alacsony iskolai végzettségűek foglalkoztatottsága

Passzív foglalkoztatás-politikai eszközök - Álláskeresők ellátásai I.				
Év	Nyilvántartott álláskeresők száma (TS 052)		Álláskeresői ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 047)	
	Fő	15-64 év közötti népesség %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában
2016	54	3,92%	19	35,19%
2017	35	2,48%	8	22,86%
2018	41	2,86%	14	34,15%
2019	30	2,04%	15	50,00%
2020	47	2,98%	21	44,68%
2021	36	-	16	44,44%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Passzív foglalkoztatás-politikai eszközök - Álláskeresők ellátásai II.						
Év	Szociális támogatásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 048)		Foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek átlagos havi száma (TS 054)		Ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 049)	
	Fő	Nyilvántartottak %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában
2016	6	11,11%	n.a.	-	25	46,30%
2017	11	31,43%	9	24,97%	19	54,29%
2018	9	21,95%	8	19,56%	23	56,10%
2019	6	20,00%	7	21,70%	21	70,00%
2020	5	10,64%	5	10,62%	26	55,32%
2021	6	16,67%	n.a.	-	22	61,11%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Az alacsony iskolai végzettségűek foglalkoztatottsága nem jellemző, illetve az iskolázottság az országos átlagot meghaladja. A nyilvántartott álláskeresők közül 2017. évben volt utoljára 8 általánosnál alacsonyabb végzettségű.

c) A közfoglalkoztatás mértéke évről-évre csökken, a település aktív korú lakosságának mindössze 1-3 %-a. Az önkormányzat rövid- és hosszútávú foglalkoztatást biztosít a kormányzati közmunkaprogramok keretében. A közfoglalkoztatást többnyire a közterületek és parkok rendezésében, gondozásában alkalmazzuk.

Közfoglalkoztatásban résztvevők száma

Foglalkoztatáspolitikai		
Év	Aktív foglalkoztatás-politikai eszközökkel támogatottak száma (TS 050)	Közfoglalkoztatottak száma (TS 055)
	Fő	(éves átlag - fő)
2016	20	14
2017	8	10
2018	9	5
2019	9	4
2020	26	3
2021	6	3

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

d) A foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének mobilitási, információs és egyéb tényezői (pl. közlekedés, potenciális munkalehetőségek, tervezett beruházások, lehetséges vállalkozási területek, helyben/térségben működő foglalkoztatási programok stb.) biztosítottak, mivel mind a VOLÁN, mind a HÉV járatok közvetlen kapcsolatot biztosítanak a környező városokba, a járásközpontba, illetve a fővárosba.

A járási székhely (Ráckeve, ahol a munkaügyi központ is található), autóval 10 perc, busszal 20 perc, HÉV-vel 10 perc alatt elérhető. A járási székhely kerékpárral is megközelíthető, azonban kerékpárút hiányában csak autópályán.

Budapest autóval és busszal 50-60 perc alatt érhető el, a HÉV menetideje 70 perc. Szigetszentmártonból mind Ráckeve, mind Budapestre munkanapokon 16 VOLÁN busz járat és 24 BKV HÉV járat indul a fővárosba. Természetesen kerékpárral is el lehet jutni Budapestre (részlegesen kiépített kerékpárúton) kb. 240 perc alatt, de ez az utazási forma a távolság miatt nem jellemző.

Magas a vállalkozások száma a településen, azonban ezek zömében egyszemélyes vállalkozások, további foglalkoztatottak nélkül.

A településen a legnagyobb foglalkoztató az önkormányzat.

e) A fiatalok foglalkoztatását és az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen; képzéshez, továbbképzéshez való hozzáférésük korlátozott, kifejezetten fiatalok foglalkoztatását elősegítő, munkaerőpiaci elhelyezkedést segítő programok nincsenek a településen, azok a Pest Megyei Kormányhivatal Ráckevei Járási Hivatala Foglalkoztatási Osztályán, illetve Budapesten működnek.

f) A munkaerő-piaci integrációt segítő szervezetek és szolgáltatások feltérképezése (pl. felnőttképzéshez és egyéb munkaerő-piaci szolgáltatásokhoz való hozzáférés, helyi foglalkoztatási programok) során szintén megállapítható, hogy a településen nem biztosított, helyben csak a családsegítő szolgálat ad tájékoztatást és segítséget, azonban a Ráckevei Foglalkoztatási Osztályon, illetve Budapesten elérhetőek.

g) A mélyszegénységben élők és romák települési önkormányzati saját fenntartású intézményekben történő foglalkoztatása nem jellemző a település társadalmi összetételéből következően.

h) A hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén nem ismert probléma, nincs adat.

3.3 Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása, munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások

Év	Aktív foglalkoztatás-politikai eszközökkel támogatottak száma (TS 050)	Közfoglalkoztatottak száma (TS 055)
	Fő	(éves átlag - fő)
2016	20	14
2017	8	10
2018	9	5
2019	9	4
2020	26	3
2021	6	3

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.4 Lakhatás, lakáshoz jutás, lakhatási szegregáció

E fejezetben a lakhatáshoz kapcsolódó területet elemezzük, kiemelve a bérlakás-állományt, a szociális lakhatást, az egyéb lakáscélra nem használt lakáscélú ingatlanokat, feltárva a településen fellelhető elégtelen lakhatási körülményeket, veszélyeztetett lakhatási helyzeteket és hajléktalanságot, illetve a lakhatást segítő támogatásokat. E mellett részletezzük a lakhatásra vonatkozó egyéb jellemzőket, elsősorban a szolgáltatásokhoz való hozzáférést.

Lakásállomány						
Év	Lakásállomány (db) (TS 073)	Épített lakások száma (TSv 077)	Épített lakások száma 1000 lakásra (TS 078)	1-2 szobás lakások aránya (TS 076)	A közüzemi szennyvízgyűjtő-hálózatba bekapcsolt lakások aránya (TS 074)	A közüzemi ivóvízvezeték-hálózatba bekapcsolt lakások aránya (TS 075)
	db	db	db	%	%	%
2016	923	2	2,17	30,88	95,23	100,00
2017	924	1	1,08	30,95	95,13	99,89
2018	928	4	4,31	30,82	100,00	100,00
2019	942	14	14,86	30,36	100,00	100,00
2020	962	20	20,79	30,25	100,00	100,00
2021	973	14	14,39	29,70	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatok

a) Bér lakás-állomány: az önkormányzat 10 piaci típusú bér lakással rendelkezik, melyek bérlése az átmeneti lakásproblémák megoldását célozza.

b) Szociális lakhatás: 3 szociális lakás építésére került sor még a 80-as években, melyek folyamatosan lakottak.

Bér lakás és szociális lakás állomány							
Év	Lakásállomány (db) (TS 073)	Ebből en lakhatási ményeket ítő lakások száma	Bér lakás állomány (db)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Szociális lakás állomány (db)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Egyéb lakás célra használt nem lakás célú ingatlanok (db)
	db	db	db	db	db	db	db
2016	923	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2017	924	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2018	928	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2019	942	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.

2020	962	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2021	973	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar,
önkormányzati adatok

A település villamosenergia ellátottsága gyakorlatilag 100%-osan megoldott. A közvilágítás korszerűsítése megtörtént, energiatakarékos lámpatestekkel világítunk az utcákon.

Az ivóvízhálózat teljesen kiépült, a lakások és az intézmények vezetékes ivóvízzel történő ellátását saját vízközmű biztosítja. Szennyvízcsatorna-hálózat kiépített a településen, sőt oly mértékben telített, hogy a település bizonyos részein nincs lehetőség új rákötésre sem.

A községben vezetékes gázellátás van, s a lakóházak gázellátásba való bekapcsolása a lakosság igényeinek megfelelően részben az elosztóhálózat kiépítése után megtörtént, részben azóta folyamatosan történik.

c) Egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok nincsenek a településen.

d) Veszélyeztetett lakhatási helyzet, hajléktalanság nem jellemző a településen.

e) Lakhatást segítő támogatások: a lakásfenntartási támogatást igénylők száma folyamatosan csökken. Ennek háttérében a nyugdíjak folyamatos emelkedése mutatkozik, akik így az igénylésből kiszorulnak.

f) Az eladósodottság mértékéről közvetlen adatok nem állnak rendelkezésre, azonban a deviza válság miatt számos család került olyan helyzetbe, hogy csak ingatlanának értékesítésével tud megszabadulni a költségvetését meghaladó terhet jelentő adósságteherrel. Erre az eladó ingatlanok ugrásszerű növekedéséből lehet következtetni. Jellemzően viszont a családok hiteltörlesztéseiket nehezen, de teljesítik. Jelenleg a településen 5-6 ingatlanra van végrehajtási eljárás.

g) A lakhatás egyéb jellemzői: külterületeken és nem lakóövezetben elhelyezkedő lakások, minőségi közszolgáltatásokhoz, közműszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez való hozzáférés problémája jellemző, hiszen folyamatosan növekszik azok száma, akik ezen a területen telepednek le. A fővárosból kiszorulóknak gyakran csak a külterületi ingatlanok (számos esetben gazdasági épületként nyilvántartott ingatlanok) megvásárlását engedhetik meg maguknak. Az üdülőterületen élők számára a vezetékes ivóvíz, a gáz és az elektromos áram biztosított. A szennyvízcsatorna uniós projekt keretében 2017. évben kiépítésre került, az ingatlanok rákötése folyamatban van.

3.5 Telepek, szegregátumok helyzete

Településünkön sem teletszerű, sem pedig szegregált terület nem található, ilyen elszigeteltség, vagy elkülönülés nem alakult ki.

3.6 Egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

a) az egészségügyi alapszolgáltatásokhoz, szakellátáshoz való hozzáférés

Az egészségügyi alapszolgáltatáshoz történő hozzáférés a településen biztosított a felnőtteket és gyermekeket egyaránt ellátó házi orvos által. A házi orvos látja el az iskolaegészségügyi feladatokat is. Az orvosi rendelő és a védőnői rendelő jól felszerelt, jól megközelíthető. A szakellátáshoz való hozzáférés (ide értve a gyermekorvosi ellátást is) Ráckeveén biztosított. Hetente egy alkalommal a védőnői szolgálat rendelőjében ráckevei gyermekorvos segíti a

gyermek helyben történő ellátását. Az önkormányzat a fogorvosi alapellátást Szigetújfaluban, valamint az orvosi ügyeleti ellátást külön megállapodás alapján látja el. A védőnő a területi védőnői feladatokon kívül ellátja az óvodai és iskolai védőnői teendőket is.

Egészségügyi ellátás						
Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett házi orvosi szolgálatok száma (TS 107)	Csak felnőttek részére szervezett házi orvosi szolgáltatások száma (TS 106)	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma (TS 108)	Gyógyszertárak és fiókgyógyszertárak száma (TS 110)	Közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma (alanyi és normatív alapon kiadott) (TS 133)	Ápolási díj, alanyi jogon: támogatásban részesítettek évi átlagos száma (TS 135)
	db	db	db	db	Fő	Fő
2016	1	0	0	1	n.a.	n.a.
2017	1	0	0	1	39	9,00
2018	1	0	0	1	37	8,12
2019	2	0	0	1	31	4,51
2020	2	0	0	1	40	6,59
2021	n.a.	n.a.	n.a.	1	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH
Tstar

b) prevenció és szűrőprogramokhoz (pl. népegészségügyi, koragyermekkor kötelező szűrésekhez) való hozzáférés:

A prevenció és szűrőprogramokhoz (pl. népegészségügyi, koragyermekkor kötelező szűrésekhez) való hozzáférés a településen korlátozott, egyes egészségügyi kampány jellegű rendezvényektől eltekintve (tüdőszűrés, szemvizsgálat, stb.) nem biztosított, vagy csak ellenszolgáltatásért, külön kérésre biztosított helyen.

Településünkön minden év novemberében van tüdőszűrés. Önkormányzatunk a művelődési házban biztosítja a szűrés lehetőségét.

Az ÁNTSZ Ráckevei kirendeltsége által az egyes rendezvényeken általános egészségügyi állapotfelmérésre is lehetőség van, a Művelődési Házban egészségnap rendezésére is sor került az elmúlt években.

A Hagyományörző Egyesület szervezésében a település házi orvosa, meghívott szakemberek tartanak előadást az érdeklődőknek korunk „népszerű” betegségeiről, az egészséges életmódról.

c) fejlesztő és rehabilitációs ellátáshoz való hozzáférés:

A felnőtt korú lakosság számára a településen nincs lehetőség rehabilitációs ellátásra, ezért a szomszédos településre, Ráckeveire kell elmenni az érintetteknek, hogy megkapják a szükséges ellátást, kezelést. Az óvodás és iskolás gyermekek esetében viszont helyben (az intézményekben) történik a fejlesztő és rehabilitációs ellátás, melyet az önkormányzat a Ráckeven működő Csepel-sziget és Környéke Egységes Pedagógiai Szakszolgálat útján pszichológus, gyógytornász és fejlesztő pedagógus foglalkoztatásával biztosít.

d) közétkeztetésben az egészséges táplálkozás szempontjainak megjelenése:

Az óvodai és az iskolai gyermekétkeztetést 2017. január 1-jétől a Szigetújfalu Község Önkormányzatával, valamint Ráckeve Város Önkormányzatával kötött feladat-ellátási

megállapodások útján látjuk el, mely megfelel az érintett korosztály egészséges étrendjére vonatkozó elvárásoknak.

e) sportprogramokhoz való hozzáférés:

A sportprogramokhoz való hozzáférés biztosított az óvodás és általános iskoláskorú gyermekek számára intézményi és egyesületi szinten is. Az önkormányzat hagyományosan támogatja a Szigetszentmártoni Sportegyesületet pénzügyi forrással és helyiség biztosításával is. Felnőtt sportprogramokat önkormányzati szinten az egyesület támogatásával közvetetten támogat az önkormányzat. Szép és korszerű sportpálya van a településen, melyhez öltöző és fürdő is tartozik.

f) személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés:

Az önkormányzat a személyes gondoskodás körébe tartozó valamennyi szociális alapszolgáltatást (családsegítés, házi segítségnyújtás, étkeztetés) a Ráckeve és Térsége Gyermejjóléti és Családsegítő Szolgálaton keresztül biztosítja 2013. január 1-től. A családsegítő szolgálat helyi munkatársát egyre többen felkeresik különböző problémákkal, a házi segítségnyújtásra igényt tartók száma is emelkedik, már 1,5 fő látja el főállásban a feladatot a településen, étkeztetésre is mindig van néhány fő (4-5) erejéig igény.

g) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor:

A hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor nem jellemző, kizárólag az akadálymentesítés áthidalásának problémája merülhet fel e tekintetben. Az intézményekben az akadálymentesítettség hiányát emberi bánásmóddal, személyes segítséggel pótoljuk, egészítjük ki. (Pl. a Polgármesteri Hivatal emeletének megközelítése nem lehetséges kerekesszéssel, ezért a földszintre megy le az ügyintéző az ellátáshoz.

h) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) a szociális és az egészségügyi ellátórendszer keretein belül: Nem jellemző, ilyen irányú jelzés nem érkezett.

3.7 Közösségi viszonyok, helyi közélet bemutatása

Köznevelés

Szigetszentmárton Község Önkormányzata Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Mötv.) 13. § (1) bekezdésében előírt kötelezettségét az óvodai nevelésre intézményfenntartással teljesíti. Általános iskolánk 2013. január 1-jétől állami fenntartás alá került, a fenntartói jogokat és kötelezettségeket jelenleg a Klebersberg Központ alá tartozó területileg illetékes Szigetszentmiklósi Tankerületi Központ gyakorolja.

Köznevelési intézményeink:

1) Gesztenyés Óvoda

A települési önkormányzat a Gesztenyés Óvoda fenntartásával biztosítja hároméves kortól a gyermekek napközbeni ellátását. Az óvodában német nemzetiségi kétnyelvű nevelést valósítanak meg. Szakmailag önálló intézmény.

Az óvodában 4 csoport működik, s minden csoportban 2 fő óvodapedagógus dolgozik, akiknek a munkáját csoportonként 1 dajka segíti.

Az óvoda alaptevékenysége, feladata:

- iskola-előkészítés,
- német nemzetiségi identitás kialakítása, erősítése, a kulturális hagyományok ápolása, fejlesztése,
- harmonikus személyiségfejlesztés.
- prevenció, korrekció és kompenzáció a részképességzavarokkal küzdő gyermekek megsegítésére,
- személyre szabott fejlesztések megvalósítása.

2) Szigetszentmártoni Általános Iskola

A köznevelési intézmény pedagógiai programja képezi az intézményben folyó nevelő-oktató munka tartalmi, szakmai alapjait. Pedagógiai programjának megalkotásához az intézmény számára a Köznevelési törvény 24. § (1) bekezdése biztosítja a szakmai önállóságot.

Az iskola pedagógusainak legfőbb célja, hogy iskolából testileg és lelkileg egészséges, a tágabb és a közvetlen természeti környezetet értő és féltő gyerekek lépjenek ki. Legyen elég önismeretük, fegyelmeük és kitartásuk a tanulásban, a munkában, az élet minden területén.

Az iskola alaptevékenysége, feladata:

- 1-8 évfolyamos általános iskola,
- napközi otthon ellátás,
- német nemzetiségi nyelvoktatás,
- SNI-s gyermekek oktatása integrált oktatás keretében.

Az elmúlt évek tapasztalatai alapján általános pedagógushiány jellemző. A tanulási, beilleszkedési és magatartási problémákkal küzdő gyermekek részére a Ráckevei Családsegítő Központ biztosít iskolai szociális munkást segítőnek. Továbbra is jelentős problémát jelent az iskolai pszichológus hiánya.

a) közösségi élet szinterei, fórumai:

A településen működő szervezetek, egyesületek, a nemzetiségi önkormányzat, valamint az önkormányzati intézmények számára az önkormányzat ingyenesen biztosítja a művelődési házat rendezvényeik megtartásához. Az önkormányzat által szervezett eseményeken, ünnepeken a fentiekben említett szervezetek, intézmények és önkormányzatok aktívan részt vesznek.

Intézményi ellátottság (2019)			
Tornateremmel, tornaszobával ellátott köznevelési intézmények száma (intézmény székhelye szerint) (TS 102)	Sportcsarnok, sportpálya léte (TS 103)	A települési könyvtárak kikölcöszött egységeinek száma (TS 104)	Közművelődési intézmények száma (TS 105)
db	van/nincs	db	db
1	igen	394	2

Forrás: TeIR, KSH Tstar

b) közösségi együttélés jellemzői (pl. etnikai konfliktusok és kezelésük):

A településen német nemzetiségi önkormányzat működik, közösségi együttéléssel kapcsolatos problémák nem merültek fel a lakosság különböző rétegei között.

c) helyi közösségi szolidaritás megnyilvánulásai (adományozás, önkéntes munka stb.)

A helyi közösségi szolidaritás megnyilvánulásai fejlettek a településen. Ez megnyilvánul lakossági adománygyűjtésben (pl. árvízkarosultak megsegítésére, II. világháborús emlékmű felállítására, stb.), önkéntes munkavégzésben (falutakarítás, játszótér felújítása, stb.), illetve lakossági aláírásgyűjtés, közösségi érdekérvényesítés keretében történő összefogásban.

3.8 A roma nemzetiségi önkormányzat célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége, partnersége a települési önkormányzattal

A 2011. évi népszámlálási adatok szerint Szigetszentmártonban senki sem vallotta magát a roma nemzetiséghez tartozónak, így ezzel kapcsolatos kérdéskör „nemleges”.

3.9 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Hátrányos helyzet öröklődése	Szociális, gyermekjóléti, képzési szolgáltatások bővítése
Munkanélküliség	Helyi foglalkoztatási lehetőségek bővítése
Romló egészségügyi állapot	Szűrésekhez való hozzáférés elősegítése, tájékoztatás, prevenció
Szociális helyzethez kapcsolódó adathiány	Jelzőrendszer kialakítása, fejlesztése

4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység

4.1. A gyermekek helyzetének általános jellemzői (pl. gyermekek száma, aránya, életkori megoszlása, demográfiai trendek stb.)

Gyermekkorú népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (2.számú táblázatból)					
Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 003)	Férfiak (TS 005)	Nők (TS 007)
	Fő	Fő	Fő	%	%
Állandó népesség száma (férfiak TS 004, nők TS 006)	1 159	1 251	2410	48,09%	51,91%
0-2 évesek (összes száma TS 008, aránya TS 009)			57	2,37%	
0-14 éves (férfiak TS 010, aránya TS 011; nők TS 012, aránya TS 013)	181	178	359	7,51%	7,39%
15-17 éves (férfiak TS 014, aránya TS 015; nők TS 016, aránya TS 017)	32	43	75	1,33%	1,78%

Forrás: TeIR, KSH Tstar

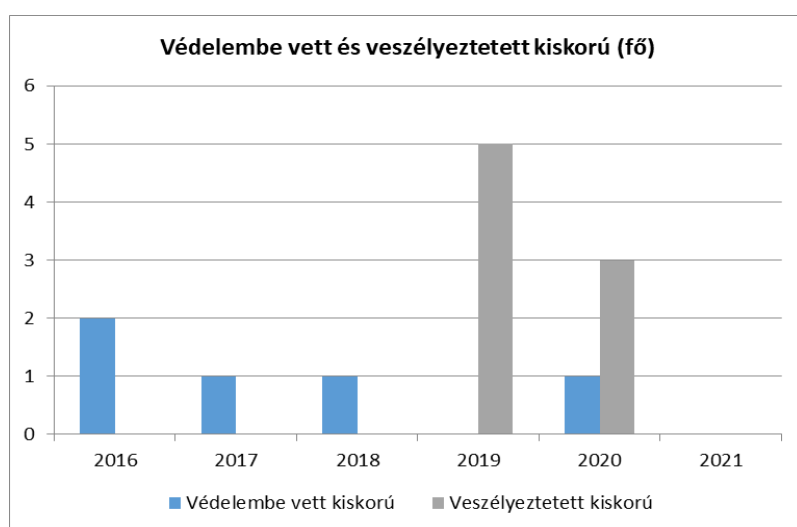
a) Hátrányos helyzetű, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, valamint fogyatékossgal élő gyermekek száma és aránya, egészségügyi, szociális, lakhatási helyzete:

Szigetszentmártonban a hátrányos helyzetű, illetve a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek száma alacsony:

A fogyatékos gyermekek aránya nagyon alacsony, azonban ilyen hátránnyal küzdő gyermekek speciális ellátását nem tudjuk a településen biztosítani, ezért a szülő számára nagyon nagy terhet jelent a gyermekek intézményi ellátásban történő részesítése, Budapesti képzési helyre történő eljuttatása, munkavállalási helyével történő összeegyeztetése.

Védelembe vett és veszélyeztetett kiskorú gyermekek		
Év	Védelembe vett kiskorú gyermekek száma (TS 116)	Veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma (TS 115)
	Fő	Fő
2016	2	n.a.
2017	1	n.a.
2018	1	n.a.
2019	0	5
2020	1	3
2021	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

b) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma

év	Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma
2016	n.a.
2017	43
2018	43
2019	31
2020	30
2021	n.a.

Településünkön a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma évről-évről csökken. A rendkívüli gyermekvédelmi kedvezmény önkormányzati rendelettel biztosított.

c) hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet

Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek			
Év	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 087)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 092)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek aránya az óvodás gyermekekben belül (TS 093)
	Fő	Fő	%
2016	67	3	4,48
2017	74	4	5,41
2018	76	3	3,95
2019	68	1	1,47
2020	86	0	0,00
2021	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű általános iskolai tanulók

Év	Általános iskolai tanulók száma a nappali oktatásban	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű általános iskolai tanulók száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 094)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya az általános iskolai tanulókon belül (TS 095)
	Fő	Fő	%
2016	n.a.	5	2,98
2017	n.a.	7	3,80
2018	n.a.	5	2,66
2019	n.a.	3	1,68
2020	n.a.	3	1,58
2021	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

c) gyermek jogán járó helyi juttatásokban részesülők száma, aránya

Kedvezményes óvodai - iskolai juttatásokban részesülők száma

év	Ingyenes étkezésben résztvevők száma óvoda	50 százalékos mértékű kedvezményes étkezésre jogosultak száma óvoda	Ingyenes étkezésben résztvevők száma iskola 1-8. évfolyam	50 százalékos mértékű kedvezményes étkezésre jogosultak száma 1-8. évfolyam	Ingyenes tankönyv-ellátásban részesülők száma	Óvodáztatási támogatásban részesülők száma	Nyári étkeztetésben részesülők száma
2012	17		31	21	82	0	0
2013	14	15	28	22		0	
2014	8	12	27	29		0	23
2015	16	8	23	17		0	24
2016	43	0	22	38		0	7
2017	52	0	19	41		0	6

A gyermek jogán járó helyi juttatásokban részesülők száma, aránya nem mérhető közvetlenül, mivel kötelező szociális ellátáson kívül önkormányzati támogatás nem vehető igénybe, adatra a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermekek számából lehet következtetni, azonban pl. az egyedülálló szülőket megillető vagy a gyermekek speciális igényeinek biztosítását szolgáló MÁK családtámogatás formák nem ismertek (emelt összegű családi pótlék, 3 éves kor feletti GYES stb.).

d) kedvezményes iskolai étkeztetésben részesülők száma, aránya

Az ingyenes iskolai étkeztetésben, valamint a kedvezményes étkeztetésben részesülő gyermekek száma a törvényi változásoknak megfelelően évről évre emelkedik.

e) magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek száma, aránya:

Magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek száma: 0, többes állampolgárság azonban előfordulhat, nincs adat.

4.2 Szegregált, teleszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége

Településünkön sem teleszerű, sem pedig szegregált terület nem található, ilyen elszigeteltség, vagy elkülönülés nem alakult ki.

4.3 A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint fogyatékkal élő gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáférése

a) védőnői ellátás jellemzői: a településen a védőnői ellátást jelenleg 1 fő látja el főállásban. A védőnőre jutó gyermekek száma évek óta átlagosan 60 fő körül mozog, s ez a szám lassú növekedést mutat, melynek hátterében a településre költöző családok számának növekedése áll.

b) gyermekorvosi ellátás jellemzői (pl. házi gyermekorvoshoz, gyermek szakorvosi ellátáshoz való hozzáférés, betöltetlen házi gyermekorvosi praxisok száma):

Az egészségügyi alapszolgáltatáshoz történő hozzáférés a településen biztosított a felnőtteket és gyermekeket is ellátó házi orvos által. A felnőtt házi orvos által ellátott gyermekek száma magas, azonban kéthetente védőnői szolgálat rendelőjében ráckevei gyermekorvos segíti a gyermekek helyben történő ellátását. A szakellátáshoz való hozzáférés (ide értve a gyermekorvosi ellátást is) Ráckeven biztosított.

Egészségügyi ellátás						
Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett házi orvosi szolgálatok száma (TS 107)	Csak felnőttek részére szervezett házi orvosi szolgáltatások száma (TS 106)	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma (TS 108)	Gyógyszertárak és fiókgyógyszertárak száma (TS 110)	Közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma (alanyi és normatív alapon kiadott) (TS 133)	Ápolási díj, alanyi jogon: támogatásban részesítettek évi átlagos száma (TS 135)
	db	db	db	db	Fő	Fő
2016	1	0	0	1	n.a.	n.a.
2017	1	0	0	1	39	9,00
2018	1	0	0	1	37	8,12
2019	2	0	0	1	31	4,51
2020	2	0	0	1	40	6,59
2021	n.a.	n.a.	n.a.	1	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH
Tstar

Az önkormányzat biztosítja az MötV-ben előírt kötelező egészségügyi alapellátást. Ennek keetében a háziorvosi feladat ellátására, területi ellátási kötelezettséggel működő, vállalkozó orvossal határozatlan időre feladat-ellátási szerződést kötött.

A településen a Morrow Medical Zrt. biztosítja az orvosi ügyelet ellátását hétköznapokon 16 órától 22 óráig, valamint hétvégén és munkaszüneti napokon. Az ellátás központja Szigethalom.

Az önkormányzat melletti épületben található az anya- és csecsemővédelem (védőnő). A település 1 fő főállású védőnőt foglalkoztat.

A fogorvosi ellátás biztosítása érdekében önkormányzatunk feladat-ellátási szerződést kötött egy vállalkozó orvossal, aki a település lakói számára biztosítja az alapellátási feladatokat.

c) 0–7 éves korúak speciális (egészségügyi-szociális-oktatási) ellátási igényeire (pl. korai fejlesztésre, rehabilitációra) vonatkozó adatok:

Az óvodás és iskolás gyermekek esetében helyben (az intézményekben) történik a fejlesztő és rehabilitációs ellátás, melyet az önkormányzat a Ráckeven működő Csepel-sziget és Környéke Egységes Pedagógiai Szakszolgálat útján pszichológus, gyógytornász és fejlesztő pedagógus foglalkoztatásával biztosít. Egyéb speciális fejlesztés azonban csak Budapesten vehető igénybe.

Óvodai nevelés adatai								
Év	3-6 éves korú gyermekek száma	Óvodai gyermekcsoportok száma - gyógypedagógiai neveléssel együtt (TS 085)	Óvodai férőhelyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 090)	Óvodai feladatellátási helyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 088)	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 087)	Óvodai gyógypedagógiai gyermekcsoportok száma (TS 086)	Gyógypedagógiai oktatásban részesülő óvodás gyermekek száma az integráltan oktatott SNI gyermekek nélkül (TS 091)	Egy óvodai gyermekcsoportra jutó gyermekek száma (TS 089)
		fő	db	db	db	fő	db	fő
2016	n.a.	3	75	1	67	0	0	22
2017	n.a.	3	75	1	74	0	0	25
2018	n.a.	3	75	1	76	0	0	25
2019	n.a.	3	75	1	68	0	0	23
2020	n.a.	4	92	1	86	0	0	22
2021	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar,
Önkormányzati adatgyűjtés

Általános iskolák adatai: osztályok, gyógypedagógiai osztályok, feladatellátási helyek					
Tanév	Az általános iskolai osztályok száma a gyógypedagógiai oktatásban (a nappali oktatásban) (TS	Az általános iskolai osztályok száma (a gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 081)	Általános iskolai feladat-ellátási helyek száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 079)	Egy általános iskolai osztályra jutó tanulók száma a nappali oktatásban (gyógypedagógiai	Más településről bejáró általános iskolai tanulók aránya a nappali oktatásban (TS 084)

	080)			oktatással együtt) (TS 082)	
	db	db	db	fő	%
2016	0	9	1	18,67	8,33
2017	0	9	1	20,44	14,13
2018	0	9	1	20,89	12,77
2019	0	9	1	19,89	13,41
2020	0	10	1	19,00	15,79
2021	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

d) gyermekjóléti alapellátás:

A gyermekjóléti alapellátást az Önkormányzat a Ráckeve és Környéke Gyermekjóléti és Családsegítő Szolgálaton keresztül látja el. Az ellátás biztosításáról, kifejtett tevékenységéről a szolgálatvezető évente beszámol a Képviselő-testületnek.

e) gyermekvédelem:

A gyermekvédelmi alapellátást az Önkormányzat a Ráckeve és Környéke Család- és Gyermekjóléti Központon keresztül látja el. Az ellátás biztosításáról, kifejtett tevékenységéről az intézményvezető évente beszámol a Képviselő-testületnek.

f) krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások:

A krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatásokat az Önkormányzat kifejezetten nem lát el, azonban a Család- és Gyermekjóléti Központ keretében dolgozó pszichológus alkalmas a krízishelyzet kezelésére, illetve az Önkormányzat átmeneti segélyt, valamint évente két alkalommal célzottan krízistámogatást folyósít természetben vagy pénzbeli ellátásban az önhibáján kívül krízishelyzetben került személyek, családok számára.

g) egészségfejlesztési, sport-, szabadidős és szünidős programokhoz való hozzáférés:

Biztosított a művelődési házban, valamint a civil szervezetek és a köznevelési/közoktatási intézmények keretében.

h) gyermekétkeztetés (intézményi, hétvégi, szünidei) ingyenes tankönyv:

A gyermekétkeztetés tanítási, nevelési időben biztosított, szünidőben az ügyeleti időszakban szintén biztosított, azonban ügyeleti időn kívül vagy hétvégén nem biztosított az étkeztetés.

Az önkormányzat a szociális nyári gyermekétkeztetés keretében állami támogatással biztosítja az ingyenes étkeztetést a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülőknek igényük szerint a vonatkozó jogszabálynak megfelelően.

A ingyenes tankönyv a jogszabályi előírások szerint vehető igénybe, külön önkormányzati juttatás erre vonatkozóan nincs rendeletbe foglalva.

Szüneti étkeztetésben részesülő gyermekek száma (TS 112)	
Év	Fő
2016	8
2017	6
2018	5
2019	6
2020	4
2021	n.a.

i) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor járási, önkormányzati adat, civil érdekképviselek észrevételei:

Nem ismert.

j) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) az ellátórendszerek keretein belül:

Nem jellemző, illetve a pozitív diszkriminációra vonatkozó igény sem merült fel.

4.4 A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek/tanulók, valamint fogyatékossgal élő gyerekek közoktatási lehetőségei és esélyegyenlősége

Óvoda:

Óvodai nevelés adatai

ÓVODAI ELLÁTOTTSÁG	db	
Az óvoda telephelyeinek száma	1	
Hány településről járnak be a gyermekek	3	
Óvodai férőhelyek száma	77	
Óvodai csoportok száma	4	
Az óvoda nyitvatartási ideje (...h-tól ...h-ig):	6 h-tól 17 h-ig	
A nyári óvoda-bezárás időtartama: ()	4 hét (július-augusztus)	
Személyi feltételek	Fő	Hiányzó létszám
Óvodapedagógusok száma	6	0
Ebből diplomás óvodapedagógusok száma	6	0
Gyógypedagógusok létszáma	0	0
Dajka/pedagógiai asszisztens	4	0
Kisegítő személyzet	0	0

a) a hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek/tanulók óvodai, iskolai ellátása

Az óvoda és az általános iskola a jogszabályi előírások betartása mellett a feladatellátást biztosítja.

A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint sajátos nevelési igényű (SNI) és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek/tanulók óvodai, iskolai

ellátása csak a csekély mértékben sérült, vagy fogyatékkal küzdő gyermekek részére biztosított.

b) a közneveléshez kapcsolódó kiegészítő szolgáltatások (pl. iskolára/óvodára jutó gyógypedagógusok, iskolapszichológusok száma stb.)

A közneveléshez kapcsolódó kiegészítő szolgáltatások a Csepel-sziget és Környéke Egységes Pedagógiai Szakszolgálaton keresztül kerülnek ellátásra. Számuk gyógytornász, fejlesztő pedagógus, pszichológus és nevelési tanácsadói tevékenységére korlátozódik, mely a nevelési, tanulmányi időszakban érhető el.

c) hátrányos megkülönböztetés és jogellenes elkülönítés az oktatás, képzés területén, az intézmények között és az egyes intézményeken belüli szegregáció

Településünkön nem merül fel.

d) az intézmények között a tanulók iskolai eredményességében, az oktatás hatékonyságában mutatkozó eltérések

Nem mutatkoznak, mivel egy óvoda és egy iskola van a településen.

e) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások)

Az iskola épületében van a községi könyvtár is, mely mindenki számára hozzáférhető. Az iskolában alapfokú művészetoktatás (zene, tánc, tűzzománc stb.) folyik külön megállapodás keretében. Nyári tánc táborban való részvétel minden gyermek számára biztosított.

A művelődési házban Teleház működik 1998. óta, ingyenes WIFI hozzáférés biztosított bárki számára.

Az iskola végzősei évek óta kivétel nélkül továbbtanulnak, egyre nő azon tanulók aránya, akik érettségi adó iskolát (gimnázium vagy szakközépiskola) választanak, 2017-ben ez az arány 100 %-os volt.

Évismétlő, magántanuló az elmúlt évben/években nem volt.

A településre még nem jellemző a fiatalok bűnözés és drogfogyasztás problémája, azonban ennek megelőzésére prevenció programok szervezése ajánlott.

4.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A gyerekek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Gyermekek életszínvonalának csökkenése	Az átlag alatti életszínvonalú gyermekek figyelemmel kísérése
Oktatási, nevelési intézmények akadálymentesítésének hiánya	Pályázati források igénybevétele
Egységes fogalomrendszer hiánya	Rendszeres szakmai találkozók szervezése
Veszélyeztetettség tényezők megjelenése (anyagi, lakhatási, magatartási, drog)	Kialakulásának megelőzése, hatásuk mérséklése programok szervezése, közszolgáltatások fejlesztése.

5. A nők helyzete, esélyegyenlősége

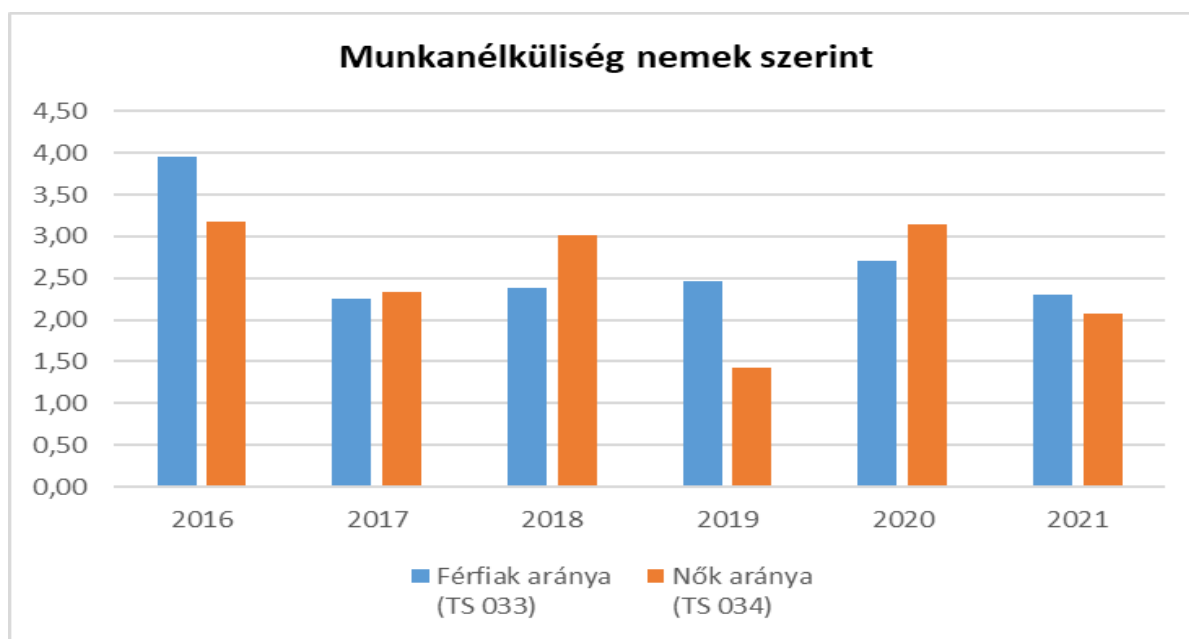
5.1 A nők gazdasági szerepe és esélyegyenlősége

Munkanélküliségi ráta nemek szerint (a 3.2.1. táblával azonos)			
Év	Nyilvántartott álláskeresők aránya az állandó népességben a 15-64 évesek körében		
	Férfiak aránya (TS 033)	Nők aránya (TS 034)	Összesen
	%	%	%
2016	3,96	3,18	3,57%
2017	2,25	2,33	2,29%
2018	2,39	3,02	2,71%
2019	2,47	1,43	1,95%
2020	2,7	3,14	2,92%
2021	2,3	2,07	2,19%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

a) foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében:

A foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében nem mutat kardinális eltérést a férfiakétól, így hátrányos megkülönböztetés a nőkkel szemben nem mutatható ki.

b) nők részvétele foglalkoztatást segítő és képzési programokban:

A nőknek a foglalkoztatást segítő és képzési programokban történő részvétele adatszerűen nem ismert, mivel a településen ilyen képzés nincs, erre vonatkozó igény nem merült fel.

c) alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési lehetőségei:

Az alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési lehetőségeiről adatok nem állnak rendelkezésre. A településen élő munkanélküli nők nagyobb része legalább középfokú iskolai végzettségű, érettségizett, ezért Ráckeven, vagy az agglomerációban történő elhelyezkedésükre nagyobb az esély. A 8 általános iskolát végzettek számára szinte csak a közfoglalkoztatás adhat lehetőséget a munkavégzésre.

d) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén (pl. bérkülönbség)

Nem jellemző a településen működő közintézményekben. A magánszféra bérezéséről nincs információ.

5.2 A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások (pl. bölcsődei, családi napközi, óvodai férőhelyek, férőhelyhiány; közintézményekben rugalmas munkaidő, családbarát munkahelyi megoldások stb.)

A településen nincs bölcsőde, azonban 2017. évben feladatellátási megállapodás kötött Ráckeve Város Önkormányzatával, melynek keretében a ráckevei bölcsődében 7 gyermek keretig biztosított az ellátás, melynek keretlétszámát 2022-ben 10 főre növelték. Családi napközi nem működik a településen, ami a nők munkába állását akadályozhatja. Az óvoda 6 órától 17 óráig tart nyitva, így a messzebbre járó munkavállaló nők részére is megoldott a gyermek felügyelete, kivételek azonban akadhatnak.

5.3 Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

év	védőnők száma	0-3 év közötti gyermekek száma	Ebből fiúk száma	
			fiú	lány
2016	1	83	40	43
2017	1	89	44	45
2018	1	87	45	42
2019	1	79	43	36
2020	1	90	47	43
2021	1	91	50	41

A születések száma nő, ahogy a település lakosság száma is nő.

5.4 A nőket érő erőszak, családon belüli erőszak

Családon belüli erőszakra, illetve a nőket érintő erőszakra vonatkozó rendőrségi információ szerint egy-egy riasztást kivéve nem volt jellemző az elmúlt években, ilyen jellegű deviancia a településen nem jellemző.

5.5 Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások (pl. anyaoththon, családok átmeneti otthona)

Anyaoththon, családok átmeneti otthona nem működik a településen, azonban a főváros közelsége ebben az esetben is megoldást jelenthet.

5.6 A nők szerepe a helyi közéletben

A helyi közéletben a nők szerepe nem korlátozott. Ugyan a képviselő-testületben a nők aránya kiegyenlített 7 főből 3 nő), viszonyt a közintézményekben (iskolában, óvodában, polgármesteri hivatalban) dolgozók közül csak néhány a férfi alkalmazott.

5.7 A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezések

A nőket nem éri több társadalmi probléma, mint a férfiakat, társadalmi hátrányhelyzet nem mutatható ki a településen.

5.8 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A nők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A gyermekét egyedül nevelő, vagy több gyermeket nevelő család esetében a szegénység kockázata magas	bővíteni kell a gyermekvállalás miatt a munkaerőpiactól hosszabb időre távol maradó aktív korú családtagok által kedvezményesen igénybe vehető, korszerű ismeretek megszerzését célzó speciális képzési programok körét
Intézményrendszer hiánya, nincs bölcsőde, a gyermekek elhelyezése nem megoldott	az önkormányzat gazdasági helyzetének figyelembevételével a máshol igénybe vett szolgáltatás, ellátás költségeinek átvállalása
Köznevelési és egészségügyi intézmények akadálymentesítése nem megoldott	pályázati források igénybevétele

6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége

A nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásba részesülők vonatkozásában az alábbi jogszabályok irányadók:

A társadalombiztosítási nyugellátásról szóló 1997. évi LXXXI. törvény értelmében a társadalombiztosítási nyugdíjrendszer

- 1) saját jogú; és
- 2) hozzátartozói nyugellátást biztosít.

A saját jogú nyugellátások körébe tartozik:

- 1) öregségi nyugdíj
- 2) a rehabilitációs járadék.

A társadalombiztosítási nyugdíjrendszer keretében járó hozzátartozói nyugellátás:

- 1) az özvegyi nyugdíj;
- 2) az árvaellátás;
- 3) a szülői nyugdíj;
- 4) a baleseti hozzátartozói nyugellátás, valamint
- 5) az özvegyi járadék.

Időskorúak járadéka

Az Szt. értelmében az időskorúak járadéka azon idős személyek részére biztosít ellátást, akik szolgálati idő hiányában a nyugdíjkorhatáruk betöltése után saját jogú nyugellátásra nem jogosultak, illetve alacsony összegű ellátással rendelkeznek. Az Szt. 25.§-a szerint az ellátást a Járási Hivatal Hatósági Osztálya állapítja meg.

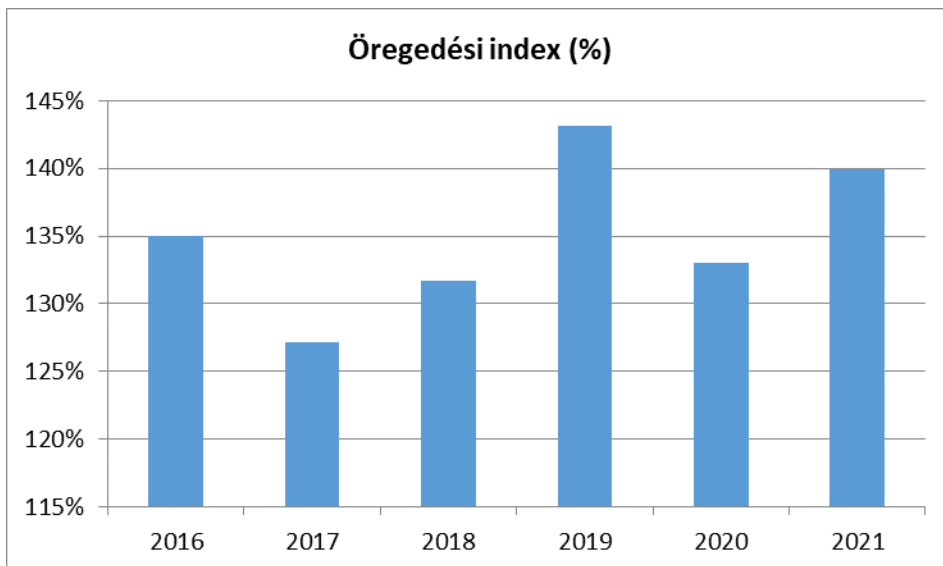
Nyugdíj előtti álláskeresői segély

- A nyugdíj előtt álló, ám munkát nem találó álláskeresőkre részére biztosított ellátás, melynek igényléséhez számos feltételnek kell megfelelni:
- aki álláskeresői járadékra jogosult (álláskereső, munkát akar vállalni, de önálló álláskereső nem vezetett eredményre, és számára az állami foglalkoztatási szerv sem tud megfelelő munkahelyet felajánlani)
- a kérelem benyújtásának időpontjában a reá irányadó öregségi nyugdíjkorhatár betöltéséhez legfeljebb öt éve hiányzik (megállapításhoz szükséges életkor), és
- legalább 45 napon át álláskeresői járadékban részesült, vagy a folyósítási időtartam kimerítését megelőzően az álláskeresői járadék folyósítása kereső tevékenység miatt megszűnt és az álláskereső álláskeresői járadékra ismételten nem szerez jogosultságot és az álláskeresői járadék folyósításának időtartamát kimerítette, és
- az álláskeresői járadék folyósításának kimerítését, vagy az előzőekben részletezett megszűnést követően három éven belül betölti a megállapításhoz szükséges életkort, és
- rendelkezik az öregségi nyugdíjhoz szükséges szolgálati idővel, és
- korhatár előtti ellátásban, szolgálati járandóságban, táncművészeti életjáradékban és átmeneti bányászjáradékban nem részesül.

6.1 Az időskorú népesség főbb jellemzői (pl. száma, aránya, jövedelmi helyzete, demográfiai trendek stb.)

Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 026 és TS 028 összesen)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 010 és TS 012 összesen)	Öregedési index % (TS 030)
2016	451	334	135,03%
2017	468	368	127,17%
2018	482	366	131,69%
2019	514	359	143,18%
2020	504	379	132,98%
2021	519	371	139,89%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülők száma nemek szerint

év	nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülő férfiak száma	nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülő nők száma	összes nyugdíjas
2016	253	375	628
2017	252	386	638
2018	255	375	630
2019	261	381	642
2020	251	379	630

A település lakónépességének 30 %-a nyugdíjas. Számarányuk minimálisan csökkent az elmúlt években.

6.2 Idősek munkaerő-piaci helyzete

a) idősek, nyugdíjasok foglalkoztatottsága

Hazánkban az 50 év felettek rendkívül nehéz helyzetben vannak a munkaerő-piacon.

A közszférában az idősek, nyugdíjasok foglalkoztatottságát csökkenti a nyugdíj és az illetmény közötti választási kényszer. A gazdasági szférában ilyen kényszer nincs, illetve adatunk sincs az idős korosztályban történő foglalkoztatottságra vonatkozóan.

b) tevékeny időskor (pl. élethosszig tartó tanulás, idősek, nyugdíjasok foglalkoztatásának lehetőségei a közintézményekben, foglalkoztatásukat támogató egyéb programok a településen)

A településen több olyan civil szervezet tevékenykedik, melynek tagjai nyugdíjasok (hagyományőrző egyesület, énekkar, zenekar).

c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén:

Hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás terén

Nyilvántartott álláskereső száma	2016		2017		2018		2019		2020		2021	
	fő	%	fő	%	fő	%	fő	%	fő	%	fő	%

41-45 év	5	9,26%	2	5,71%	3	7,32%	4	13,33%	6	12,77%	3	8,33%
46-50 év	12	22,22%	5	14,29%	7	17,07%	7	23,33%	2	4,26%	2	5,56%
51-55 év	3	5,56%	3	8,57%	5	12,20%	3	10,00%	9	19,15%	5	13,89%
56-60 év	6	11,11%	4	11,43%	3	7,32%	2	6,67%	5	10,64%	4	11,11%

Az idősebb korosztálynak a munkaerő-piacon történő elhelyezkedési esélye nagyon kicsi, ez a tartós munkanélküliek számából kitűnik. Helyzetüket tovább rontja, hogy a járványhelyzetben a foglalkoztatottságuk még inkább háttérbe szorult, hiszen a munkáltatók igyekeztek a gyermekes családok tagjait, illetve az önmagukat ellátók foglalkoztatását megoldani, illetve a vállalkozások ellehetetlenülése sem kedvezett az 50 év feletieknek. A közszférában a home office alkalmazása is nehezítette, szinte lehetetlenné tette a foglalkoztatásukat.

6.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés

65 évnél idősebb népesség és nappali ellátásban részesülő időszerűk száma				
Év	65 év feletti lakosság száma (férfiak TS 026, nők TS 028)	Nappali ellátásban részesülő időszerűk száma (TS 129)	Házi segítségnyújtásban részesülők száma (TS 130)	Szociális étkeztetésben részesülők száma (TS 131)
	Fő	Fő	fő	fő
2016	451	0	10	4
2017	468	0	16	3
2018	482	0	13	2
2019	514	0	15	3
2020	504	0	17	2
2021	519	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH
Tstar

a) az idősek egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférése

A szociális szolgáltatások megszervezésével a cél optimális esetben az lenne, hogy az állam és a települési önkormányzat segítséget nyújt a szociálisan rászorulóknak részére saját otthonukban és lakókörnyezetükben önálló életvitelük fenntartásában, valamint egészségügyi állapotukból, mentális állapotukból vagy más okból származó problémáik megoldásában.

Az egészségügyi alapellátás a házi orvosi szolgálat, a szociális szolgáltatások (családsegítés, házi segítségnyújtás, étkeztetés) pedig a Ráckeve és Környéke Gyermekjóléti és Családsegítő Szolgálaton keresztül biztosítottak a településen.

A valóság azonban sokkal szomorúbb képet fest. A családsegítés, házi segítségnyújtás keretében biztosított ellátás ugyanis legjobb esetben is napi egyórás fizikai támogatást (bevásárlás, gyógyszer felírás és kiváltás, mosdatás) jelent. Az idős és gyakran magányos, esetleg egyéb problémákkal küzdő emberek mentális támogatása megoldatlan. Alacsony nyugdíjuk miatt a fizetős szolgáltatások számukra elérhetetlenek. Az idősotthoni elhelyezésük az államilag fenntartott otthonokban jelentős terhet ró a családtagokra. Magán fenntartású idősotthonokba való bekerülésük pedig a magas bekerülési és bent maradási költségek miatt nem megvalósítható.

A közszolgáltatást végző épületek egy része nem akadálymentesített.

Megoldást jelenthetne, az 50 év felettiek bevonása a segítő-támogató szolgáltatásba, ez azonban az anyagi problémák miatt még gyermekcipőben jár.

Településünkön nem működik Idősek Klubja. A Ráckeve és Környéke Gyermekejóléti és Családsegítő Szolgálattal kötött szerződés értelmében igénybe vehetnék a Ráckeven működő Idősek Klubját, ám odajutásuk, szállításuk nem megoldott.

b) kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférés

A kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférés az idősok számára is biztosított, művelődési házunk rendezvényei nyitottak. A civil szervezetek és a vöröskereszt helyi szervezete által rendezett kulturális programok finanszírozásában az önkormányzat is részt vesz. Alkalmanként kirándulást, fürdő- és színházlátogatást szerveznek. A településen könyvtár is működik.

c) idősok informatikai jártassága

Adataink szerint településünkön az idős korosztály nagyon kis aránya rendelkezik informatikai jártassággal. Közülük is csak azok, akik a korábbi munkahelyükön esetleg használtak a számítógépet. Általánosságban az idősok nem munkavállalás céljából kívánják elsajátítani az informatikai tudást, hanem azért, hogy a távolabb élő családtagjaikkal ilyen formában is tudjanak kapcsolatot tartani.

6.4 Az idősoket, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok a településen

Természetbeni juttatás: többéves hagyománya van a településen, hogy karácsony előtt minden 65. életévét betöltött személy részére 7.000 Ft értékben utalványt biztosít az önkormányzat.

Kifejezetten az idősok sajátos igényeinek megfelelő program nincs a településen. De megrendezésre kerül minden év decemberében az Idősok karácsonya a Vöröskereszt helyi szervezetének képviselői által, melyen az idősok nagy számmal részt vesznek. Az énekkar által szervezett kórustalálkozókon is részt vesznek az idősobbok, hiszen az énekkarban több idős is énekel.

6.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

Az idősok helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Magas az egyedül élők száma, elmagányosodás	az aktivitást és a függetlenséget megőrző programok, szolgáltatások szervezése, képzések igény szerinti bővítése
Koruk, állapotuk miatt áldozattá válhatnak	idősok személyes környezetének, otthonának

	védelmét szolgáló intézkedések bővítése
Akadálymentesítés hiánya	intézmények esetében pályázati források igénybevétele, szolgáltatók esetében a jogszabályi kötelezettségről történő tájékoztatás
Alacsony nyugdíjjal rendelkezők megélhetése	adatgyűjtés, különböző ellátásokhoz való hozzájutás segítése
Kapcsolattartás hiánya a távolabb élő családtagokkal	Informatikai jártasság növelése, képzések szervezése

7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége

Fogyatékkal élő személynek számít bárki, aki valamilyen csökkent képességgel rendelkezik. Ez egyaránt lehet testi, vagy szellemi fogyatékos. Ám őket is megilletik mindazon jogok, melyek egészséges társaikat, sőt, fontos hogy mindinkább biztosítsuk a lehetőségüket a teljes élethez.

A **hazai jogszabályok** területén a fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról szóló 1998. évi XXVI. törvény (Fot.) tekinthető alapszabálynak. Bártran állíthatjuk, hogy megszületésekor kuriózumnak számított: e törvénynek meghatározó szerepe volt abban, hogy az ENSZ 2000-ben Magyarországnak ítélte a Rooseveltt Nemzetközi Fogyatékoságügyi Díjat.

A törvény elsődleges célkitűzése a fogyatékos személy jogainak biztosítása, ezáltal esélyegyenlőségének, önálló életvitelének és a társadalmi életben való aktív részvételének előmozdítása.

A fogyatékosági támogatás a súlyosan fogyatékos személy részére az esélyegyenlőséget elősegítő, havi rendszerességgel járó pénzbeli juttatás. A támogatás célja, hogy – a súlyosan fogyatékos személy jövedelmétől függetlenül – anyagi segítséggel járuljon hozzá a súlyosan fogyatékos állapotból eredő társadalmi hátrányok mérsékléséhez.

Jelenleg számos olyan tényező van, mely azt igazolja, hogy a fogyatékkal élők helyzetének javítása még csak gyerekcipőben jár:

- a munkavállaláshoz való jog jogszabályban rögzített, nem a napi gyakorlatban használt;
- a nyitott, be- és elfogadó, hozzáférhető munkaerő piac korlátozottan létezik;
- szabadon választható munkalehetőségek szinte alig állnak rendelkezésre;
- a méltó megélhetéshez szükséges jövedelem nem biztosított, sokkal inkább elterjedt a minimálbéren történő foglalkoztatás a megváltozott munkaképességű emberek számára.

7.1 A településen fogyatékossgal élő személyek főbb jellemzői, sajátos problémái

Meváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma nemenként			
Év	Meváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma - Férfiak (TS 061)	Meváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma - Nők (TS 062)	Összesen
2016	23	25	48
2017	25	30	55
2018	24	28	52
2019	22	26	48
2020	23	28	51
2021	n.a.	n.a.	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma mérsékelten növekedett, mely a jogszabályi változásokra és az abból adódó következményekre vezethető vissza. A településen fogyatékkal élő személyek számára vonatkozóan nincs pontos adatunk.

a) fogyatékkal élők foglalkoztatásának lehetőségei, foglalkoztatottsága (pl. védett foglalkoztatás, közfoglalkoztatás)

A Fot. 15-16. §-a értelmében a fogyatékos személy lehetőség szerint integrált, ennek hiányában védett foglalkoztatásra jogosult. A foglalkoztatást biztosító munkáltató köteles biztosítani a munkavégzéshez szükséges mértékben a munkahelyi környezet, így különösen a munkaeszközök, berendezések megfelelő átalakítását. Az átalakítással kapcsolatos költségek fedezésére a központi költségvetésből támogatás igényelhető.

A rehabilitációs hozzájárulás szempontjából, a **megváltozott munkaképességű személyek** ellátásairól szóló 2011. évi CXCI törvény szerint megváltozott munkaképességű személy az, aki tartósan egészségkárosodott vagy fogyatékos, egészségkárosodásának mértéke több, mint 40%, hivatalos szakvélemény alapján, vagy fogyatékossgai támogatásban, illetve vakok személyi járadékában részesül.

Településünkön nincsenek adatok a fogyatékkal élő vagy megváltozott munkaképességű személyeket foglalkoztató munkahelyekről, sőt a fogyatékkal élők számának, életkörülményeinek feltérképezése sem történt meg. Munkához juttatásuk pedig elengedhetetlen lenne, mert számukra a munkavégzés nem csupán a fizetésről szól, hanem ennél sokkal többről: emberi kapcsolatokról, egy közösséghez való tartozásról. A fogyatékos és megváltozott munkaképességű emberek ettől a szociális kapcsolattól is meg vannak fosztva, amikor nem találnak megfelelő munkahelyet. A megváltozott munkaképességű emberek munkaerő-piaci lehetőségei erősen behatároltak. Gazdasági aktivitási mutatóik nagyon kedvezőtlenek, a munkaerőpiacon erősen alulreprezentáltak.

b) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén
Nem jellemző.

c) önálló életvitelt támogató helyi intézmények, szolgáltatások, programok

Nem biztosított a településen. A Ráckeve és Környéke Gyermejkölési és Családsegítő Szolgálat az általa nyújtott szolgáltatások (étkeztetés, házi segítségnyújtás, jelzőrendszeres házi

segítségnyújtás, családsegítés) igénybevevőinek adatait nem kezeli külön a fogyatékkal élőkre vonatkozóan, ezért erre vonatkozóan pontos adatunk nincs.

7.2 Fogyatékkal élő személyek pénzügyi és természetbeni ellátása, kedvezményei

Kifejezetten a fogyatékkal élővel kapcsolatos ellátás a településen nincs, a fogyatékkal élők ugyanolyan helyi támogatásban részesülhetnek, mint a nem fogyatékkal élők.

7.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés lehetőségei, akadálymentesítés

a) települési önkormányzati tulajdonban lévő középületek akadálymentesítettsége

A középületek közül az óvodában, az általános iskolában, a művelődési házban az épületbe való bejutás és az épületen belüli közlekedés biztosított a kerekesszékekkel közlekedők számára, a polgármesteri hivatalba szintén biztosított a bejutás, azonban az emelet a mozgásukban korlátozottak részére nem megközelíthető.

A többi középület (orvosi rendelő, sportpálya öltöző) akadálymentesítése nem megoldott.

b) közszolgáltatásokhoz, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei, fizikai, információs és kommunikációs akadálymentesítettsége, lakóépületek, szolgáltató épületek akadálymentesítettsége

Nem megoldott. Az önkormányzat honlapja sem akadálymentes a látáskárosultak számára.

c) munkahelyek akadálymentesítettsége

A gazdasági szférában lévő munkahelyek akadálymentesítettségére vonatkozóan nem rendelkezünk információval.

d) közösségi közlekedés, járdák, parkok akadálymentesítettsége

Nem megoldott. A Volán buszok padozata magas, nem közlekednek alacsony padozatú buszok. A járdák, parkok, játszótérek részben akadálymentesítettek.

e) fogyatékos személyek számára rendelkezésre álló helyi szolgáltatások (pl. speciális közlekedési megoldások, fogyatékosok nappali intézménye, stb.):

A településen nem biztosítottak.

f) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások)

Igény nem merült fel a településen, erre vonatkozó kérelem nem érkezett.

7.4 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek

Akadálymentesítés hiánya	intézmények esetében pályázati források igénybevétele, szolgáltatók esetében a jogszabályi kötelezettségről történő tájékoztatás, közlekedés esetén kezdeményezés a személyszállítást végző szolgáltatónál
A fogyatékkal élők ellátása nem biztosított	a fogyatékkal élők településen kívüli ellátását az önkormányzat gazdasági helyzetének figyelembevételével támogatja
Adathiány	Információgyűjtés kezdeményezése közösen a civil szervezetekkel, az egészségügyi szolgáltatókkal, az országos és területi szervezetekkel, az egyházakkal és magukkal a fogyatékkal élőkkel

8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása

a) a 3–7. pontban szereplő területeket érintő civil, egyházi szolgáltató és érdekvédelmi szervezetek, önszerveződések feltérképezése (pl. közfeladatot ellátó szervezetek száma közfeladatonként bemutatva, önkéntesek száma, partnerségi megállapodások száma stb.)

A településen működő szervezetek, egyesületek (**Polgárőr Egyesület, Önkéntes Tűzoltó Egyesület, Községi Sportegyesület, Horgász Egyesületek, Szt. Márton Ifjúsági és Vízisport Közhasznú Egyesület, a Vöröskereszt helyi szervezete, Hagyományőrző Egyesület, Német Nemzetiségi Zenei Egyesület keretében működő fúvószenekar, kórus, gyermek-ifjúsági és felnőtt táncsoportok**) aktív tevékenysége jellemző a környezetvédelem, köztisztaság, a községi rendezvények szervezése, biztonságának biztosítása terén.

A helyi lakosság nagy számban részt vesz az említett szervezetek rendezvényein, programjain.

b) önkormányzati, nemzetiségi önkormányzati, egyházi és civil szektor közötti partnerség bemutatása

A településen működő civil szervezetek, egyesületek, önszerveződések, nemzetiségi önkormányzatok és a helyi önkormányzat mindig is jól tudtak együttműködni. Feladatellátásukhoz az önkormányzat minden évben támogatást nyújt. Az önkormányzati döntések előkészítése során kikérjük a civil szervezetek véleményét is.

c) önkormányzatok közötti, illetve térségi, területi társulásokkal való partnerség

Önkormányzatunk érdekelt egy volt kistérségi és több jogi személyiségű társulásban (így pl. hulladékgazdálkodás terén, gyermekjóléti és családsegítő szolgáltatás terén).

d) a nemzetiségi önkormányzatok célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége

A településen 1995. óta német nemzetiségi önkormányzat is működik, esélyegyenlőségi tevékenysége nem jellemző, azonban a nemzetiségi értékek védelme minden korosztály számára elérhető és kiemelten fontos. Településünkön mind az óvoda, mind az iskola

nemzetiségi nevelést, oktatást folytat, amely a gyermekek számára továbbítja a nemzetiségi tudatot és kultúrát.

A nemzetiségi önkormányzat és a helyi önkormányzat a megkötött együttműködési megállapodás alapján, zavarmentesen működik együtt. A Német Nemzetiségi Önkormányzat által működtetett, támogatott nemzetiségi táncsoport és zenekar műsorai színesítik a községi ünnepeket, rendezvényeket.

e) civil szervezetek célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége

A civil szervezetek, alapítványok célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége különösen a gyermekek és az idősek csoportja felé fejlett. Példaként: A Játszóliget Alapítvány, Gyermekünkért Alapítvány, Hófehérke Alapítvány mind a gyermekek esélyegyenlőségét biztosítja tevékenységével, támogatásával, a Vöröskereszt aktivistái, a Polgárőr Egyesület pedig az idősek egészségére, szociális helyzetére és biztonságára van leginkább figyelemmel.

f) for-profit szereplők részvétele a helyi esélyegyenlőségi feladatok ellátásában.

Óvodai, iskolai, idősnapi, önkormányzati rendezvények szervezésében, finanszírozásában vesznek részt jellemzően for-profit szervezetek.

9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága

a) a helyzetelemzésben meghatározott esélyegyenlőségi problémák kapcsán érintett nemzetiségi önkormányzatok, egyéb partnerek (állami vagy önkormányzati intézmények, egyházak, civil szervezetek, stb.) bevonásának eszközei és eljárásai a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének folyamatába

A HEP sablon munkaanyag elkészítése, illetve a következtetések levonása közösen.

b) az a) pont szerinti szervezetek és a lakosság végrehajtással kapcsolatos észrevételeinek visszacsatolását szolgáló eszközök bemutatása.

Az önkormányzat honlapján tájékoztatást adunk és észrevételezési, véleményezési lehetőséget biztosítunk.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

10. A HEP IT részletei

1. A helyzetelemzés megállapításainak összegzése

Célcsoport	Következtetések	
	problémák beazonosítása rövid megnevezéssel	fejlesztési lehetőségek meghatározása rövid címmel
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	Hátrányos helyzet öröklődése	Szociális, gyermekjóléti, képzési szolgáltatások bővítése
	Munkanélküliség	Helyi foglalkoztatási lehetőségek bővítése
	Romló egészségügyi állapot	Szűrésekhez való hozzáférés elősegítése, tájékoztatás
	Szociális helyzethez kapcsolódó adathiány	Jelzőrendszer kialakítása, fejlesztése
Gyermekek	Gyermekek életszínvonalának csökkenése	Az átlag alatti életszínvonalú gyermekek figyelemmel kísérése
	Oktatási, nevelési intézmények akadálymentesítésének hiánya	Pályázati források igénybevétele
	Egységes fogalomrendszer hiánya	Rendszeres szakmai találkozók szervezése
	Veszélyeztetettségi tényezők megjelenése (anyagi, lakhatási, magatartási, drog)	Kialakulásának megelőzése, hatásuk mérséklése programok szervezése, közszolgáltatások fejlesztése.
	Szűkös óvodai kapacitás	Önkormányzati intézményfejlesztés pályázati forrásból; óvodai kapacitás fejlesztése
Nők	A gyermekét egyedül nevelő, vagy több gyermeket nevelő család esetében a szegénység kockázata magas	bővíteni kell a gyermekvállalás miatt a munkaerőpiactól hosszabb időre távol maradó aktív korú családtagok által kedvezményesen igénybe vehető, korszerű ismeretek megszerzését célzó speciális képzési programok körét
	Intézményrendszer hiánya, nincs bölcsőde, a gyermekek elhelyezése nem megoldott	az önkormányzat gazdasági helyzetének figyelembevételével a máshol igénybe vett szolgáltatás, ellátás költségeinek átvállalása
	Köznevelési és egészségügyi intézmények akadálymentesítése nem megoldott	pályázati források igénybevétele
Idősek	Magas az egyedül élők száma, elmagányosodás	az aktivitást és a függetlenséget megőrző programok, szolgáltatások szervezése, képzések igény szerinti bővítése
	Koruk, állapotuk miatt áldozattá válhatnak	idősek személyes környezetének, otthonának védelmét szolgáló intézkedések bővítése

	Akadálymentesítés hiánya	intézmények esetében pályázati források igénybevétele, szolgáltatók esetében a jogszabályi kötelezettségről történő tájékoztatás
	Alacsony nyugdíjjal rendelkezők megélhetése	adatgyűjtés, különböző ellátásokhoz való hozzájutás segítése
	Kapcsolattartás hiánya a távolabb élő családtagokkal	Informatikai jártasság növelése, képzések szervezése
Fogyatékkal élők	Akadálymentesítés hiánya	intézmények esetében pályázati források igénybevétele, szolgáltatók esetében a jogszabályi kötelezettségről történő tájékoztatás, közlekedés esetén kezdeményezés a személyszállítást végző szolgáltatónál
	A fogyatékkal élők ellátása nem biztosított	a fogyatékkal élők településen kívüli ellátását az önkormányzat gazdasági helyzetének figyelembevételével támogatja
	Adathiány	Információgyűjtés kezdeményezése közösen a civil szervezetekkel, az egészségügyi szolgáltatókkal, az országos és területi szervezetekkel, az egyházakkal és magukkal a fogyatékkal élőkkel

Jövőképünk

Szigetszentmárton Települési Esélyegyenlőségi Programjának alapvető célja, hogy biztosítsa a településen a hátrányos megkülönböztetés minden formájának megjelenését, felszámolását, valamint a lakosok egyenlőséghez és a megkülönböztetéstől mentes élethez kapcsolódó jogainak tudatosítását, ezen belül:

- összetartó, szolidáris, a hátrányos megkülönböztetéstől mentes helyi társadalom erősítését,
- összehangolt együttműködést a foglalkoztatási, közoktatási, közművelődési, szociális igazgatási, egészségügyi, területfejlesztési komplex tevékenységrendszerben,
- egyenlő bánásmód biztosítását a hátrányos helyzetű csoportok számára,
- a mindenkori jogszabályoknak megfelelő pénzübeli, természetbeli juttatásokhoz, valamint a különböző közszolgáltatásokhoz való hozzájutás biztosítását.

A program végrehajtásával meg kell teremteni a feltételeket ahhoz, hogy mindenki egyforma eséllyel érvényesülhessen.

Olyan településen kívánunk élni, ahol figyelünk a romák, mélyszegénységben élők helyzetére, problémáira.

Kiemelt területnek tartjuk a gyerekek egészséges fejlődését, hátrányos helyzetük kompenzálását, esélyegyenlőségük előmozdítását.

Folyamatosan odafigyelünk az idősekre, különös tekintettel az egyedül élőkre.

Elengedhetetlennek tartjuk a nők esetén a munkába állásuk segítését, különös tekintettel a gyermeküket egyedül nevelőkre.

Különös figyelmet fordítunk a fogyatékkal élők közszolgáltatáshoz, középületekhez, információhoz való hozzáférés megkönnyítésére.

2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi problémák megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága
I. A mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlősége										
1.	Hátrányos helyzet öröklődésének megszüntetése, mérséklése	A hátrányos helyzet generációkon keresztül átöröklődik.	A halmozottan hátrányos helyzetben élők számának csökkentése, szociális helyzet javítása	Új Roma Stratégia	Szociális, gyermekjóléti, képzési szolgáltatások bővítése, együttműködés, tanácsadás	Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat; Önkormányzat szociális bizottsága;	2028.06.30.	Csökken a halmozottan hátrányos helyzetűek száma; a program nem termel bevételt, csak külső forrás bevonásával fenntartható	humán, pénzügyi erőforrás bővítése, pályázati támogatás	
2.	Munkanélküliség csökkentése	Elhelyezkedés elősegítése, foglalkoztatási lehetőségek bővítése	Munkanélküliek számának csökkenése, az elhelyezkedési esélyek javulása	Új Roma Stratégia	Helyi foglalkoztatási lehetőségek bővítése, munkahelyteremtő beruházások vonzásával, pályázatok útján.	Önkormányzat Képviselő-testülete, polgármester	2028.06.30.	Foglalkoztatottság által a szociális helyzet javulása.	humán, pénzügyi	
3.	Egészségügyi	A rossz szociális	Egészségi	Új Roma	Rendszeres	Háziorvos,	2028.06.30.	Tartós	humán,	

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága
	állapot javítása	körülmények között élők nem fordítanak kellő figyelmet az egészségi állapotukra.	állapot, ezzel az elhelyezkedési esélyek javulása.	Stratégia	szűrésekhez való hozzáférés elősegítése, helyben történő szűrések megszervezése, tájékoztatás bővítése	védőnő, Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat		megbetegedések, halálozások számának csökkentése.	pénzügyi, technikai	
4.	Szociális helyzet felmérése	A település hátrányos helyzetű lakosainak szociális helyzetére nem állnak rendelkezésre adatok	A mélyszegénységben élők számának, helyzetének meghatározása	Új Roma Stratégia	Jelzőrendszer kialakítása, fejlesztése, adatgyűjtés	Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat; PH szociális ügyintézője; védőnő;	2028.06.30.	A szociális helyzet megismerése, szükség esetén a problémák kezelése.	humán, pénzügyi	
II. A gyermekek esélyegyenlősége										
1.	Gyermekek életszínvonalának figyelemmel kísérése	A családok szociális helyzete következtében csökken a gyermekek	A gyermekek közötti életszínvonalbeli különbségek csökkentése	„Legyen jobb a Gyerekeknek” Nemzeti Stratégia	A gyermekek életszínvonalának figyelemmel kísérése	Iskolai, óvodai gyermekvédelmi felelős, Családsegítő és	2028.06.30.	Emelkedő életszínvonalú családok, gyermekek száma	humán, pénzügyi	

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága
		életszínvonala.				Gyermekjóléti Szolgálat				
2.	Oktatási, nevelési intézmények akadálymentesítése	Az óvoda és az iskola teljes körű akadálymentesítése nem megoldott	A nevelési/oktatási intézmények akadálymentesítése	„Legyen jobb a Gyerekeknek” Nemzeti Stratégia	Pályázatok figyelése, benyújtása, építészeti tervdokumentációk készítése	Önkormányzat Képviselő-testülete	2028.06.30.	Akadálymentes óvodai és iskolai épületek	humán, pénzügyi, technikai	
3.	Veszélyeztetettség tényezők mérséklése	A gyermekeknél fokozottabb a veszélyeztetettség tényezők (anyagi, lakhatási, magatartási, drog) megjelenése	A veszélyeztetettség kialakulásának megelőzése, hatásuk mérséklése	„Legyen jobb a Gyerekeknek” Nemzeti Stratégia	Programok szervezése, értelmes, hasznos elfoglaltságok lehetőségének biztosítása, preventív célú tájékoztatók	Iskolai, óvodai gyermekvédelmi felelős; Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat	2028.06.30.	Veszélyeztetett gyermekek számának csökkenése	humán, pénzügyi, technikai	
4.	Óvodai kapacitás fejlesztése	óvoda szűkös kapacitása	óvodáskorú gyerekek napközbeni ellátásának megoldása	„Legyen jobb a Gyerekeknek” Nemzeti Stratégia	pályázati dokumentáció elkészítése; infrastruktúra kialakítása pályázati források	önkormányzat	2028.06.30.	új óvodai szobák létesítése; óvodapedagógus létszám bővítése	pályázati támogatás, önkormányzati önerő	

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága
					bevonásával; humánerőforrás fejlesztése					

III. A nők esélyegyenlősége

1.	A nehéz anyagi helyzetben lévő családanyák segítése	A gyermekét egyedül nevelő, vagy több gyermeket nevelő család esetében a szegénység kockázata magas	A családban élő nők szociális helyzetének javulása	Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlőségét Elősegítő Nemzeti Stratégia, A nők szerepének erősítése a családban és a társadalomban	Bővíteni kell a gyermekvállalás miatt a munkaerőpiactól hosszabb időre távol maradó aktív korú családtagok által kedvezményesen igénybe vehető, korszerű ismeretek megszerzését célzó speciális képzési programok körét	Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat; PH szociális ügyintézője; védőnő;	folyamatos	A gyermekét egyedül nevelő, vagy több gyermeket nevelő családok szociális problémáinak csökkenése	humán, pénzügyi	
2.	Bölcsődés korú gyermekek napközbeni elhelyezése	Intézményrendszer hiánya, nincs bölcsőde, a gyermekek	A nők családalapítás után történő munkába	Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlőségét	Az önkormányzat gazdasági helyzetének	Önkormányzat Képviselő-testülete, szociális	folyamatos	A családos munkanélküli nők számának csökkenése	humán, pénzügyi	

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága
		elhelyezése nem megoldott	állásának elősegítése	Elősegítő Nemzeti Stratégia, A nők szerepének erősítése a családban és a társadalomban	figyelembevételével a máshol igénybe vett szolgáltatás, ellátás költségeinek átvállalása	bizottsága				
3.	Köznevelési és egészségügyi intézmények akadálymentesítése	A köznevelési és egészségügyi intézmények akadálymentesítése nem megoldott.	A köznevelési és egészségügyi intézmények komplex akadálymentesítése	Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlőségét Elősegítő Nemzeti Stratégia, A nők szerepének erősítése a családban és a társadalomban	Pályázat figyelése, pályázat benyújtása, tervdokumentáció készítése	Önkormányzat Képviselő-testülete, polgármester	2028.06.30.	Akadálymentes középületek száma	pénzügyi, technikai	

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága
IV. Az idősök esélyegyenlősége										
1.	Egyedül élők elmagányosodásának kezelése	Magas az egyedül élők száma, az elmagányosodás veszélye fennáll	Az egyedül maradt idős emberek részére érdeklődési körüknek és igényeiknek megfelelő elfoglaltság biztosítása	Idősügyi Nemzeti Stratégia	Az aktivitást és a függetlenséget megőrző programok, szolgáltatások szervezése, képzések igény szerinti bővítése	Polgármester ; Civil szervezetek; Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat	2028.06.30.	Nyugdíjasok aktív részvétele a közösségi életben, a civil szervezetekben	humán, technikai	
2.	Áldozattá válás megelőzése	Az idősök koruk, állapotuk miatt könnyen válhatnak bűncselekmény áldozatává.	Időskorúak biztonságának növelése	Idősügyi Nemzeti Stratégia	Idősök személyes környezetének, otthonának védelmét szolgáló intézkedések, szolgáltatások bővítése	Polgármester ; Polgárőr Egyesület	2028.06.30.	Az időskorúak körében csökken az áldozattá válás	humán, pénzügyi, technikai	
3.	Közintézmények akadálymentesítésének biztosítása	A településen nem megoldott a közszolgáltatást ellátó intézmények	A közintézmények megközelítésének biztosítása az idősök számára	Idősügyi Nemzeti Stratégia	Intézmények esetében pályázati források igénybevétele,	Önkormányzat Képviselő-testülete, polgármester	2028.06.30.	Akadálymentes közszolgáltatást biztosító épületek száma	humán, pénzügyi, technikai	

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága
		akadálymentesítése			szolgáltatók esetében tájékoztatás a jogszabályi kötelezettségről					
4.	Felmérés az alacsony nyugdíjjal rendelkező idősekről	A településen nincs adat az egyedül élő nyugdíjasok szociális helyzetéről, nyugdíjak összegéről.	Az alacsony nyugdíjjal rendelkezők számának megismerése, a különböző ellátásokhoz való hozzájutás segítése	Idősügyi Nemzeti Stratégia	Adatgyűjtés a nyugdíjasok szociális helyzetéről, megélhetéséről	Családsegítő és Gyermejjóléti Szolgálat; PH szociális ügyintéző; Civil szervezetek	2028.06.30.	Az alacsony nyugdíjjal rendelkezők szociális helyzetének javulása	humán, pénzügyi	
5.	Idősek részére informatikai alapismeretek oktatása	Informatikai jártasság növelése, képzések szervezése	A távolabb élő családtagokkal történő kapcsolattartás segítése informatikai ismeretek átadásával	Idősügyi Nemzeti Stratégia	A számítógép, illetve az internet használatának átadása az időseknek.	Polgármester; Művelődési Ház Teleház	folyamatos	A technika révén a családtagokkal kapcsolatot tartó nyugdíjasok száma	humán, pénzügyi	

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága
V. A fogyatékkal élők esélyegyenlősége										
1.	Komplex akadálymentesítés	A fogyatékkal élők számára nem megoldott az intézmények, középületek akadálymentesítése.	Középületek és szolgáltató épületek komplex akadálymentesítése, alacsony padozatú buszok közlekedése	Országos Fogyatékosügyi Program	Az intézmények esetében pályázati források igénybevétele, szolgáltatók esetében a jogszabályi kötelezettségre történő tájékoztatás, közlekedés esetén kezdeményezés a személyszállítást végző szolgáltatóknál	Polgármester ; Önkormányzat Képviselő-testülete	2028.06.30.	Komplex akadálymentesített középületek, szolgáltató épületek száma, alacsony padozatú buszok száma	pénzügyi, technikai	
2.	Fogyatékkal élők ellátása	A fogyatékkal élők ellátása a településen nem biztosított	A fogyatékkal élők különböző ellátásokhoz való jutásának elősegítése	Országos Fogyatékosügyi Program	A fogyatékkal élők településen kívüli ellátását az önkormányzat	Polgármester ; házi orvos; PH szociális ügyintéző	2028.06.30.	A fogyatékkal élők ellátásait igénybevevők száma	humán, pénzügyi	

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága
					gazdasági helyzetének figyelembevételével támogatja					
3.	Felmérés a településen fogyatékkal élő lakosokról	Nincs adat a településen fogyatékkal élő személyek számáról, helyzetéről	Fogyatékkal élők számának meghatározása.	Országos Fogyatékosügyi Program	Információgyűjtés és kezdeményezése közösen a civil szervezetekkel, az egészségügyi szolgáltatókkal, az országos és területi szervezetekkel, az egyházakkal és magukkal a fogyatékkal élőkkel	Polgármester; házi orvos; PH szociális ügyintéző	2028.06.30.	Adatok a településen fogyatékkal élők számáról, helyzetéről	humán, technikai	

3. Megvalósítás

A megvalósítás előkészítése

Önkormányzatunk az általa fenntartott intézmények vezetői számára feladatul adja és ellenőrzi, a településen működő nem önkormányzati fenntartású intézmények vezetőit pedig partneri viszony során kéri, hogy a Helyi Esélyegyenlőségi Programot valósítsák meg, illetve támogassák.

Önkormányzatunk azt is kéri intézményeitől és partnereitől, hogy vizsgálják meg, és a program elfogadását követően biztosítsák, hogy az intézményük működését érintő, és az esélyegyenlőség szempontjából fontos egyéb közszolgáltatásokat meghatározó stratégiai dokumentumokba és iránymutatásokba épüljenek be és érvényesüljenek az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó azon kötelezettségek, melyek az önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjában részletes leírásra kerültek.

Önkormányzatunk elvárja, hogy intézményei a Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Tervében szereplő vállalásokról, az őket érintő konkrét feladatokról intézményi szintű akcióterveket és évente cselekvési ütemterveket készítsenek.

Önkormányzatunk a HEP kidolgozására és megvalósítására, továbbá értékelésére, ellenőrzésére és az ennek során nyert információk visszacsatolására, valamint a programba történő beépítésének garantálására Helyi Esélyegyenlőségi Programért Felelős Fórumot hoz létre és működtet.

A fentiekkel kívánjuk biztosítani, hogy a HEP IT-ben vállalt feladatok településünkön maradéktalanul megvalósuljanak.

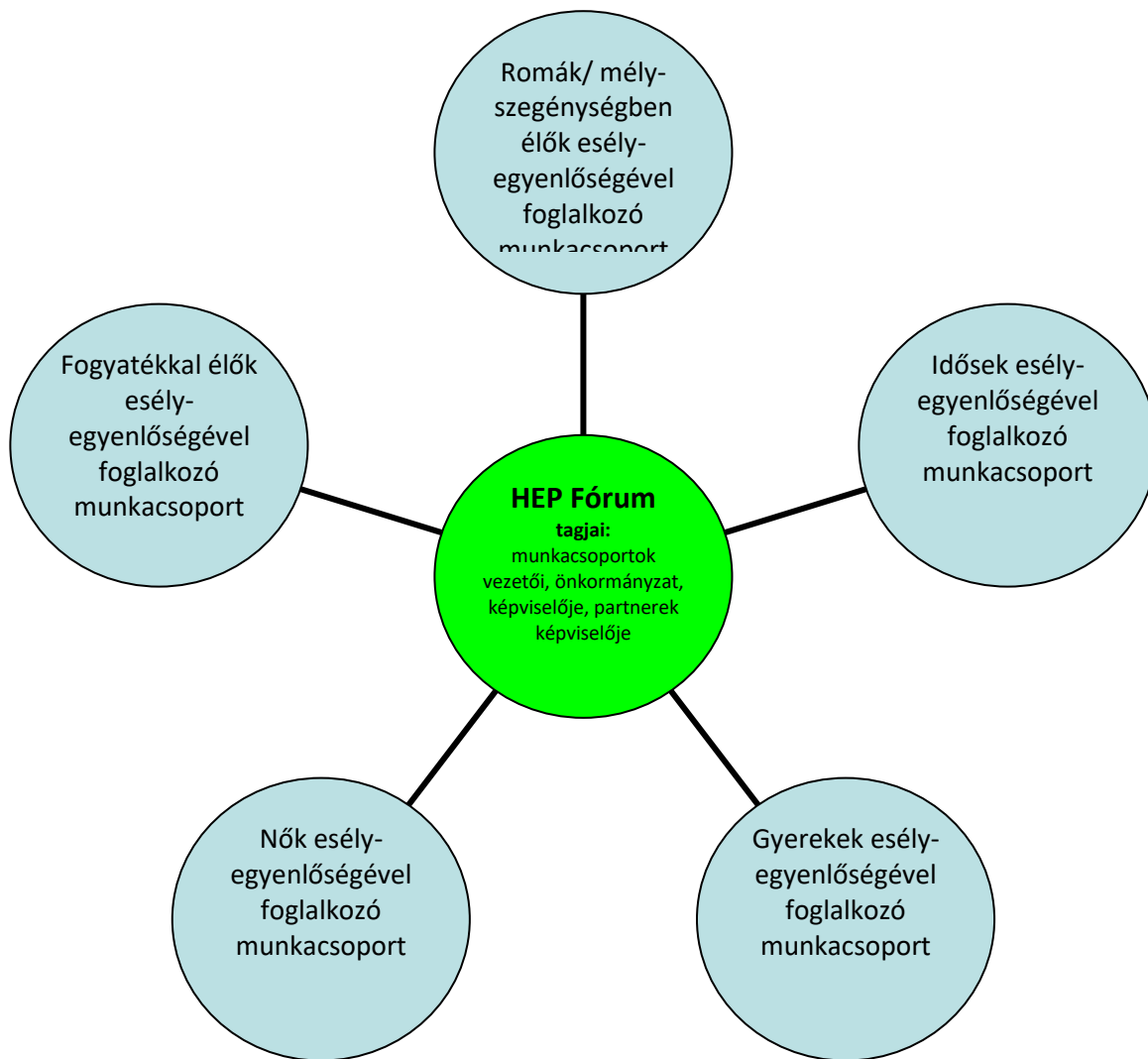
4. A megvalósítás folyamata

A Helyi Esélyegyenlőségi Programban foglaltak végrehajtásának ellenőrzése érdekében HEP Fórumot hozunk létre.

A HEP Fórum feladatai:

- az HEP IT megvalósulásának figyelemmel kísérése, a kötelezettségek teljesítésének nyomon követése, dokumentálása, és mindezekről a település képviselő-testületének rendszeres tájékoztatása,
- annak figyelemmel kísérése, hogy a megelőző időszakban végrehajtott intézkedések elősegítették-e a kitűzött célok megvalósulását, és az ezen tapasztalatok alapján esetleges új beavatkozások meghatározása
- a HEP IT-ben lefektetett célok megvalósulásához szükséges beavatkozások évenkénti felülvizsgálata, a HEP IT aktualizálása,
- az esetleges változások beépítése a HEP IT-be, a módosított HEP IT előkészítése képviselő-testületi döntésre
- az esélyegyenlőséggel összefüggő problémák megvitatása
- a HEP IT és az elért eredmények nyilvánosság elé tárása, kommunikálása

Az esélyegyenlőség fókuszban lévő célcsoportjaihoz és/vagy kiemelt problématerületekre a terület aktorainak részvételével tematikus munkacsoportokat alakítunk az adott területen kitűzött célok megvalósítása érdekében. A munkacsoportok vezetői egyben tagjai az Esélyegyenlőségi Fórumnak is, a munkacsoportok rendszeresen (minimum évente) beszámolnak munkájukról az Esélyegyenlőségi Fórum számára. A munkacsoportok éves munkatervvel rendelkeznek.

A HEP Fórum működése:

A Fórum legalább évente, de szükség esetén ennél gyakrabban ülésezik.

A Fórum működését megfelelően dokumentálja, üléseiről jegyzőkönyv készül.

A Fórum javaslatot tesz az HEP IT megvalósulásáról készített beszámoló elfogadására, vagy átdolgoztatására, valamint szükség szerinti módosítására.

A HEP Fórum egy-egy beavatkozási terület végrehajtására felelőst jelölhet ki tagjai közül, illetve újabb munkacsoportokat hozhat létre.

Monitoring és visszacsatolás

A Helyi Esélyegyenlőségi Program megvalósulását, végrehajtását a HEP Fórum ellenőrzi, és javaslatot készít a HEP szükség szerinti aktualizálására az egyes beavatkozási területek felelőseinek, illetve a létrehozott munkacsoportok beszámolóinak alapján.

Nyilvánosság

A program elfogadását megelőzően, a véleménynyilvánítás lehetőségének biztosítása érdekében nyilvános fórumot hívunk össze.

A véleményformálás lehetőségét biztosítja az Helyi Esélyegyenlőségi Program nyilvánosságra hozatala is, valamint a megvalósítás folyamatát koordináló HEP Fórum első ülésének mihamarabbi összehívása.

A nyilvánosság folyamatos biztosítására legalább évente tájékoztatjuk a program megvalósításában elért eredményekről, a monitoring eredményeiről a település döntéshozóit, tisztségviselőit, az intézményeket és az együttműködő szakmai és társadalmi partnerek képviselőit.

A HEP Fórum által végzett éves monitoring vizsgálatok eredményeit nyilvánosságra hozzuk a személyes adatok védelmének biztosítása mellett. A nyilvánosság biztosítására az önkormányzat honlapja, a helyi média áll rendelkezésre. Az eredményekre felhívjuk a figyelmet az önkormányzat és intézményeinek különböző rendezvényein, beépítjük kiadványainkba, a tolerancia, a befogadás, a hátrányos helyzetűek támogatásának fontosságát igyekszünk megértetni a lakossággal, a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakítása érdekében.

Kötelezettségek és felelősség

Az esélyegyenlőséggel összefüggő feladatokért az alábbi személyek/csoportok felelősek:

A Helyi Esélyegyenlőségi Program végrehajtásáért az önkormányzat részéről a jegyző felel.:

- Az ő feladata és felelőssége a HEP Fórum létrejöttének szervezése, működésének sokoldalú támogatása, az önkormányzat és a HEP Fórum közötti kapcsolat biztosítása.
- Folyamatosan együttműködik a HEP Fórum vezetőjével.
- Felelősségi körébe tartozó, az alábbiakban felsorolt tevékenységeit a HEP Fórum vagy annak valamely munkacsoportjának bevonásával és támogatásával végzi. Így
  - o Felel azért, hogy a település minden lakója és az érintett szakmai és társadalmi partnerek számára elérhető legyen a Helyi Esélyegyenlőségi Program.
  - o Figyelemmel kíséri azt, hogy az önkormányzat döntéshozói, tisztségviselői és intézményeinek dolgozói megismerik és követik a HEP-ben foglaltakat.
  - o Támogatnia kell, hogy az önkormányzat, illetve intézményeinek vezetői minden ponton megkapják a szükséges felkészítést és segítséget a HEP végrehajtásához.
  - o Kötelessége az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben meg tennie a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményezni, és a jogsértés következményeinek elhárításáról intézkedni

A HEP Fórum vezetőjének feladata és felelőssége:

- a HEP IT megvalósításának koordinálása (a HEP IT-ben érintett felek tevékenységének összehangolása, instruálása),
- a HEP IT végrehajtásának nyomon követése,
- az esélyegyenlőség sérülésére vonatkozó esetleges panaszok kivizsgálása az önkormányzat felelőssével közösen
- a HEP Fórum összehívása és működtetése.

A település vezetése, az önkormányzat tisztségviselői és a települési intézmények vezetői

- felelősek azért, hogy ismerjék az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokat, biztosítsák a diszkriminációmentes intézményi szolgáltatásokat, a befogadó és toleráns légkört, és megragadjanak minden alkalmat, hogy az esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismereteiket bővítő képzésen, egyéb programon részt vegyenek.
- Felelősségük továbbá, hogy ismerjék a HEP IT-ben foglaltakat és közreműködjenek annak megvalósításában.
- Az esélyegyenlőség sérülése esetén hivatalosan jelezzék azt a HEP IT kijelölt irányítóinak.
- Az önkormányzati intézmények vezetői intézményi akciótervben gondoskodjanak az Esélyegyenlőségi Programban foglaltaknak az intézményükben történő maradéktalan érvényesüléséről.

Minden, az önkormányzattal és annak intézményeivel szerződéses viszonyban álló, számukra szolgáltatást nyújtó fél felelőssége, hogy megismerje a HEP IT-t, magára nézve kötelezőként kövesse azt, és megfeleljen az elvárásainak, amelyre vonatkozó passzust a jövőben bele kell foglalni a szerződésbe. Szükséges továbbá, hogy a jogszabály által előírt feladat-megosztás, együttműködési kötelezettség alapján a települési önkormányzattal kapcsolatban álló szereplők ismerjék a HEP-ot, annak megvalósításában aktív szerepet vállaljanak. (Ld. pl. a köznevelési intézmények fenntartása és működtetése.)

Érvényesülés, módosítás

Amennyiben a kétévente előírt – de ennél gyakrabban, pl. évente is elvégezhető - felülvizsgálat során kiderül, hogy a HEP IT-ben vállalt célokat nem sikerül teljesíteni, a HEP Fórum 30 napon belül jelentést kér a beavatkozási terület felelősétől, amelyben bemutatja az indikátorok teljesülése elmaradásának okait, és a beavatkozási tevékenységek korrekciójára, kiegészítésére vonatkozó intézkedési tervjavaslatát annak érdekében, hogy a célok teljesíthetők legyenek. A HEP Fórum a beszámolót a benyújtástól számított 30 napon belül megtárgyalja és javaslatot tesz az önkormányzat képviselőtestületének a szükséges intézkedésekre.

A program szándékos mulasztásból fakadó nem teljesülése esetén az HEP IT végrehajtásáért felelős személy intézkedik a felelős(ök) meghatározásáról, és – szükség esetén – felelősségre vonásáról.

Az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben az HEP IT végrehajtásáért felelős személy megteszi a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményez, és intézkedik a jogsértés következményeinek elhárításáról.

Az HEP IT-t mindenképp módosítani szükséges, ha megállapításaiban lényeges változás következik be, illetve amennyiben a tervezett beavatkozások nem elegendő módon járulnak hozzá a kitűzött célok megvalósításához.

Elfogadás módja és dátuma

I. A Szigetszentmárton község Helyi Esélyegyenlőségi Programjának szakmai és társadalmi vitája megtörtént. Az itt született észrevételeket a megvitatást követően a HEP Intézkedési Tervébe beépítettük.

II. Ezt követően Szigetszentmárton község képviselő-testülete a Helyi Esélyegyenlőségi Programot (melynek része az Intézkedési Terv) megvitatta és ...../2023. (.....) számú határozatával elfogadta.

Mellékletek:

Intézkedési tervek
HEP elkészítési jegyzék

Szigetszentmárton, 2023.....

Aláírás

A Szigetszentmárton Község Önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjának partnerei ismerik a Helyi Esélyegyenlőségi Programot, és annak megvalósításában tevékenyen részt kívánnak venni.

Szigetszentmárton, 2023..... Partner
aláírás

Szigetszentmárton, 2023..... Partner
aláírás

Szigetszentmárton, 2023..... Partner
aláírás

Szigetszentmárton, 2023..... Partner
aláírás

Szigetszentmárton, 2023..... Partner
aláírás

Szigetszentmárton, 2023..... Partner
aláírás

HEP elkészítési jegyzék⁸

NÉV ⁹	HEP részei ¹⁰										Aláírás ¹¹	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10		
Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	
Háziorvos	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	
Védőnő	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	
Óvodavezető	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	
Iskolaigazgató	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	
Német Nemzetiségi Önkorm.elnöke	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	

⁸ Ez a jegyzék – mint a HEP melléklete – szakmailag is bizonyítja, hogy a HEP széleskörű egyetértésen és közös munkán alapul, és nem kizárólagosan egy „partneri aláírással” igazolt dokumentum

⁹ A jegyzék soronként jelöli a HEP elkészítési folyamatban résztvevő személyeket, intézményeket, partnereket.

¹⁰ A jegyzék oszlopaiba kerülnek a HEP egyes tartalmi részei, ahol az adott betű karikázásával jelezni lehet, hogy az adott személy, intézmény, partner az elkészítésben részt vett, észrevételezett, támogatta, ellenezte.

R= részt vett, É= észrevételezte, T=támogatta, E= ellenezte.

¹¹ Az adott partner aláírásával hitelesíti a sorban jelölt részvételét a HEP elkészítési folyamatban.

